

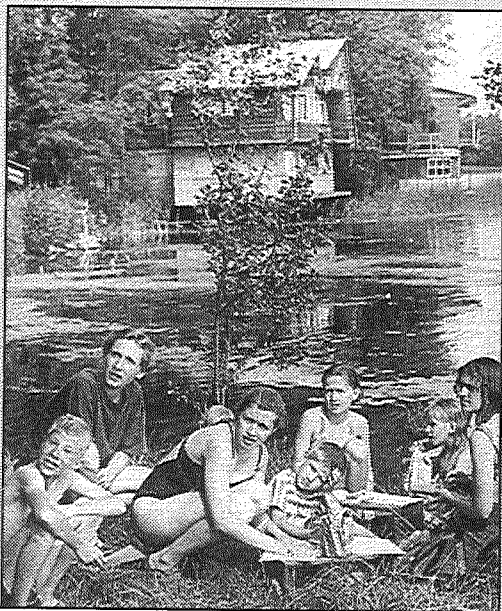
NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 56 (6773)

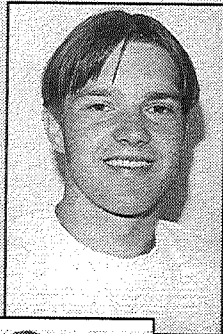
• Trešdiena, 1997. gada 30. jūlijs

• Cena Ls 0,16

Audzinātājs Valdis Kudiņš (otrais no kreisās) vada zīmēšanas nodarbības bērniem invalīdiem. Nometne «Eikša stariņš» bērniem invalīdiem organizēta jau sesto gadu pēc kārtas.

3. lpp.

Intars Salenieks un Dana Voronkina veiksmīgi piedalījās starptautiskajās jauno vieglatlētu sacensībās Austrijā.

5. lpp.

Vēl šodien

«NOVADNIEKĀ»:

▼ Izdarītas izmaiņas Preiļu pilsētas domes budžetā

→ 3. lpp.

▼ Par lauksaimniecības pašpārvaldes sistēmu

→ 4. lpp.

▼ Izklaides lappuse

→ 6. lpp.

▼ Policijas ziņas

→ 7. lpp.

Akciju sabiedrība «Preiļu siers» Preiļos atklājusi firmas veikalu.

2. lpp.

PREIĻU RAJONA PADOME

■ Izdarītas izmaiņas rajona padomes 1997. gada budžetā. Sakarā ar to, ka budžetā iekļauti līdzekļi, kas iegūti no rajona padomes iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un to, ka mērķdotācijas Rudzātu palīginternātskolai un Aglonas internātgimnāzijai turpmāk ienāks nevis pagastu, bet rajona padomes kontā, rajona padomes deputāti pieņēma lēmumu palielināt budžeta ieņēmumus un izdevumus par Ls 355913 latiem.

Pieņemts lēmums apstiprināt Preiļu rajona padomes speciālo budžetu ieņēmumos 555398 latu un izdevumos 554259 latu apmērā ar līdzekļu atlikumu gada beigās 1139 latiem.

■ Rajona padome apstiprināja rajona būvvaldes nolikumu un izveidoja arī pašu būvvaldi. Tās sastāvā būs četri cilvēki: būvvaldes vadītājs un rajona galvenais arhitekts V.Nikolajevs, arhitektūras uzraudzības galvenais speciālists A.Poplavskis, rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste I.Šaitere, kā arī pārstāvis no Valsts zemes dienesta rajona nodaļas.

■ Iedalīti līdzekļi: no rajona rezerves fonda 100 latiem Preiļu vēstures un lietišķās

mākslas muzeja vajadzībām — elektrozskaites skapja nomainīšanai; 3000 latu no rezerves līdzekļiem papildus iedalīti remontdarbu veikšanai Aglonas lauku slimnīcai. No sporta kluba «Cerība» līdzekļiem deputāti piešķir 500 latu klubam «Baški» ūdensslēpotāju treniņgrupas saimniecisko izdevumu segšanai.

■ No rajona privatizācijas fonda līdzekļiem pavisam 260 latu rajona padomes deputāti nolēma iedalīt lauksaimniecības izstādes «Viļāni-97» dalībnieku izdevumu segšanai. Šo naudiņu saņēms Vaida Vilcāne, Domnieks Jauja, Gunta Jaudzema no Rožupes pagasta, Ilgvars Upītis no Turku pagasta, Dzintars Rancāns un Jānis Sudņiks no Preiļu pagasta, kā arī Jāzeps Ivanāns no Stabulnieku pagasta un Maija Upeniece no Galēnu pagasta.

■ Rajona padome apstiprināja attīstības plānošanas nodaļas un Preiļu Valsts ģimnāzijas speciālistu izstrādāto un ar Valsts statistikas komiteju saskaņoto iedzīvotāju anketēšanas veidlapu. Anketa paredzēta teritoriālplānošanas uzsākšanai un statistikas datu nodrošināšanai. To varēs izmantot visas pašvaldības. Pagaidām interesi izrādījis tikai Aizkalnes pagasts.

L.Kirillova

Par īpaši atbalstāmajiem reģioniem

Jau jūnija vidū Valsts prezidents izsludināja likumu «Par īpaši atbalstāmajiem reģioniem». Bet runas par to, ka šāds likums Latvijā ir nepieciešams, bija dzirdamas jau vairākus gadus. Likumā noteikta kārtība un veidi, kā valsts palīdzēs reģioniem, kuros jau ilgu laiku ir negatīvas ekonomiskās un sociālās attīstības tendences.

Ne Lietuvā, ne Igaunijā par šāda likuma nepieciešamību nav dzirdēts. Iespējams, ka viņiem tas arī nav vajadzīgs, jo abās kaimiņu valstīs jau Padomju Savienības laikos situācija bija puslīdz ciešama. Toties Latvija, jau sākot ar trīsdesmitajiem gadiem, izcēlās ar visai nevienmērīgu attīstību. Arī pēc kara gados, neraugoties uz visiem sociālisma labumiem, plauka un zēla Rīga, pierīgas rajoni, attīstījās Kurzeme, Vidzeme, bet Latgale bija un palika nomale, kur cilvēki dzīvoja nabadzīgāk, kur nebija attīstīta ražošanas un sociālā infrastruktūra.

Latvija ir pirmā no trijām kaimiņu valstīm Baltijā, kur izveidota detalizēta atpazīkamo reģionu atbalstīšanas programma. Rietumeiropā šāda reģionālā ekonomiskās attīstības programma pazīstama jau vairākus gadus desmitus.

Pašlaik Ministru kabinetā tiek izskatīti nolikumu projekti, metodika un visi pārējie dokumenti, kas vajadzīgi, lai likums sāktu darboties. Ekonomikas ministrijas darba grupā «Par kārtību, kādā piešķirams īpaši atbalstāmo reģionu statuss» darbojas arī Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Valērijs Stūris. Viņš lielu daļu sava darba un arī brīvā laika veltījis tam, lai iedziļinātos problēmās un pierādītu, ka tā bēdīgākā situācija tomēr ir un paliek Latgalē.

Lai sastādītu pilsētu un pagastu rangu tabulu, kas atainotu reālo situāciju, cik atbalstāma vai neatbalstāma ir kāda pašvaldība, tika ņemti vērā un salīdzināti daudzi un dažādi rādītāji. Viens no tiem — rūpniecības, ražošanas un sociālās infrastruktūras objektu aizņemtās platības īpatsvars kopējā teritorijā. No svara arī bezdarba līmenis, iedzīvotāju ienākuma nodokļa līmenis uz vienu iedzīvotāju, demogrāfiskā slodze, iedzīvotāju blīvums, personas ar augstāko un vidējo izglītību uz tūkstoš iedzīvotājiem (sākot ar astoņpadsmit gadu vecumu).

Atkarībā no šiem rādītājiem sastādītā rangu tabulā ietvertas 564 pašvaldības. Preiļu pilsēta šajā tabulā parādās tikai ar 84. numuru, Līvāni ir 138. vietā, Riebiņi jau 347. Tālāk seko visi pārējie. Kā pēdējās Preiļu rajona pašvaldības ir Siļukalna un Rožkalnu pagasti — attiecīgi 551. un 557. vietā.

V.Stūris pastāstīja, ka īpaši atbalstāmo pašvaldību sarakstā ietverto pašvaldību teritorijā dzīvo 371980 cilvēki, kas ir tikai 15 procenti no kopējā republikas iedzīvotāju skaita. Toties aizņemto platību ziņā šīs pašvaldības aizņem procentuāli daudz lielāku Latvijas teritoriju. (Rangu tabulas pirmajās 26 pašvaldībās dzīvo 45(!) procenti republikas iedzīvotāju).

Nav nekāds noslēpums, ka ļoti daudzi pagasti Latvijā un Latgalē vēlas iegūt īpaši

atbalstāmo pašvaldību statusu, cerot uz lielāku palīdzību no valsts puses. Bet kā tas notiks reāli, kā notiks ekonomiskās attīstības līmeņu atšķirības samazināšana? Par to vēl īstas skaidrības nav. V.Stūris uzskata, ka jāatbalsta viss reģions kopumā. Ekonomikas ministrijas viedoklis — palīdzība jāsniedz konkrētiem pagastiem, kas tiks iekļauti atbalstāmo sarakstā.

— Tas nozīmē, ka, piemēram, Grāveru pagastu, kas ir Krāslavas rajonā, atbalstīs, bet mūsu rajona Aglonas pagastu, kur situācija ir labāka nekā citās Preiļu rajona pašvaldībās, neatbalstīs. Aglona tad nonāktu izolētā stāvoklī.

Uzskatu, ka daudz vērtīgāk līdzekļus ir koncentrēt vienā reģionā kopumā, tā ir vieglāk finansējumu pārvaldīt. Citādi atkal iznāk kaut kāda naudas dališana, kā saka, uz galviņām, teica rajona padomes attīstības nodaļas vadītājs Valērijs Stūris.

Aprēķini liecina, ka vājākās pašvaldības atrodas Latgalē — purvu, ezeru un pierobežas rajonos. Te ir daudz lielāks bezdarba līmenis un vāji attīstīta infrastruktūra. Reģionālās attīstības politikas galvenais mērķis ir atšķirības samazināšana, veicinot uzņēmējdarbību, radot papildus darbavietas, tādā veidā palielinot reģiona ienākumu līmeni. Pēc V.Stūra domām mēs Preiļu rajonā diez vai tuvākajos gados varēsim atļauties rajona attīstībai atvēlēt 1,3 miljonus latu, kā to tagad dara Kuldīgas rajons. Taču arī Kuldīgas rajonā ir Embūtes pagasts, kas pēc visiem rādītājiem atbilst atbalstāmajām pašvaldībām. Tātad — Embūtes pagastam pēc ministrijas domām palīdzība pienāktos, bet Preiļu rajona jau minētajam Aglonas pagastam — ne?

Neviens necer, ka viss uzreiz izmainīsies jau nākamajā dienā, kad tiks piešķirts īpaši atbalstāmā reģiona statuss. Darbs tikai sāksies. Pašvaldības tad varēs izzināt konkursus uzņēmējdarbību projektiem, kuri varēs pretendēt uz kādu daļu līdzekļu no reģionālā fonda. Likums paredz šī fonda līdzekļus izmantot, ieguldot tos uzņēmējdarbību statūtkapitālā, apmaksājot citur ņemto kredītu procentus, finansējot ekonomiskās izglītības pasākumus. Uzņēmējdarbībām paredzēti peļņas un ienākuma nodokļa atvieglojumi.

Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāre Inese Vaidere publikācijā laikrakstā «Diena» uzsvēra, ka Preiļu rajons ir viens no tiem, kur labi sagatavoti projekti bija jau tajā laikā, kad likums par īpaši atbalstāmajiem reģioniem tikai tapa. Tomēr šī atzinība vēl neko nenozīmē. Tikai tad, kad būsīm tikuši pie īpaši statusa, varēs runāt, ka sperts pirmais solis. Tikai pēc vairākiem gadiem varēsim manīt, ka kaut kas arī izdarīts un sasniegts.

Tomēr šķiet, ka nevajag pārāk priecāties. Naudu mums neviens nedāvinās. Ieguldot līdzekļus īpaši atbalstāmajos reģionos (šogad no Valsts īpašuma privatizācijas fonda reģionālajam fondam tikšot piešķirts viens miljons latu, arī nākamgad tikpat), attīstīsies ražošana, augs iedzīvotāju ienākumi, pieaugs ienākuma nodokļa apjoms. Un līdz ar to valsts atgūs savus līdzekļus.

L.Kirillova

Preiļu pilsētas dome aicina visus interesentus piedalīties konkursā par veiksmīgāko ideju mazās arhitektūras formas ar Preiļu nosaukumu izveidei, kura tiks realizēta un izvietota četru galveno iebraucamo ceļu malās. Sīkāka informācija pie pilsētas arhitektes pa tālr. 24228.

«Preiļu siers» atvēris firmas veikalu

Piektdien, 25. jūlijā, akciju sabiedrība «Preiļu siers» Preiļos, Brīvības ielā 4 atvēra savu firmas veikalu.

«Jauna veikala atvēršana pilsētā vienmēr ir patīkams akcents cilvēku ierastajā dzīves ritmā un pierādījums tam, ka attīstās uzņēmējdarbība, palielinās konkurence. «Preiļu siera» veikals bija sen gaidīts, tāpēc novēlu tam atrast savus pircējus un iepriecināt tos ar lētām un kvalitatīvām pārtikas precēm.» svinīgajā atklāšanas brīdī teica Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs.

Pēdējo četru gadu laikā akciju sabiedrībai tas ir jau ceturtais veikals. Pirmo atklāja 1993. gadā turpat uzņēmuma teritorijā. Pēc tam radās veikali Līvānos un Daugavpilī, kiosks Preiļu tirgū. Kā pastāstīja akciju sabiedrības «Preiļu siers» realizācijas daļas vadītāja Zoja Gulbinska, pat daudzi Daugavpils un Līvānu iedzīvotāji savu izvēli izdarījuši par labu «Preiļu siera» veikalam. Pēc lētiem un svaigiem piena produktiem viņi ar mieru pat rindā pastāvēt.

Ko varēs iegādāties jaunatvērtais veikals? Visu, ko vien ražo «Preiļu siers»: pienu, tīrkultūru, biezpienu, sviestu, Čederas, Baltijas, Latgales sieru, biezpiena tortes, krēmus, saldo krējumu un brokastu biezpienu. Tā ir produkcija, kas iegādājusies daudzus.

Veikalā vienmēr būs arī rūpnīcas siltumnīcās audzētie gurķi, tomāti, ziedi, bet agri pavasarī, droši vien arī zaļie lociņi, redīsi un salāti.

Plauktos vienmēr būs arī «Rīgas pienasaimnieka» kausētie sieriņi «Dzintars», «Gauja», iecienītā siera desa, kā arī Rēzeknes piena konservu kombināta produkcija.

Jūs gribat iegādāties arī makaronus, augu eļļu, konservus? Nekādu problēmu — veikālā ir plašs pārtikas preču sortiments.

Zoja Gulbinska pastāstīja, ka jaunatvērtais veikals «Preiļu siera» produkciju varēs iegādāties ganrīz bez uzcenojuma. Piena produktus veikals saņems svaigus ik dienas jau pašā rīta agrumā. Pārējās preces papildinās reizi nedēļā. Bet pats galvenais, — pircējiem, kas iecienījuši pašmāju pro-

● Pirmos pircējus apkalpo akciju sabiedrības «Preiļu siers» Preiļu veikala vadītāja Ineta Kļaviņa (no labās) un pārdevēja Jekaterina Nečaeva.

dukciju, vairs nevajadzēs stāvēt rindā pie kioska lietū un vējā — veikala telpas ir siltas un gaišas. Tā durvis būs atvērtas ik darbdienu no pulksten 8.00 līdz 19.00, bet sestdienās līdz pulksten 16.00.

Jau krietnu stundu pirms tam, kad tika

vērtas jaunā veikala durvis, pulcējās pircēji. Tātad akciju sabiedrības «Preiļu siers» firmas veikals pilsētā bija vajadzīgs un gaidīts.

L.Kirillova
J.Silicka foto

Sestdien Preiļos, Skolas ielā 11 tika atklāts kantors, kurā vienuviet darbosies Latgales Patērētāju interešu aizsardzības centra Preiļu nodaļa, Latvijas Zemnieku savienības rajona nodaļa un organizācijas «Glābiet bērnus» Preiļu filiāle.

Organizācijas «Glābiet bērnus» vadītāja Preiļos ir Elma Aksjonova. Pārējās divas organizācijas pārstāv Vitālijs Plivda. Kā teica V. Plivda, visas šīs organizācijas cer sastrādāties un atrast kopīgus mērķus. Jaunā kantora iemītniekus bija ieradusies sveikt vairāki ciemiņi. To starpā Latgales Patērētāju interešu aizsardzības centra vadītāja Marija Zeltiņa, arī Rēzeknes Patērētāju interešu aizsardzības kluba darbinieki (PIAK), Viļānu pilsētas domes priekšsēdētājs Juris Tučs. Tika gaidīti arī Zemnieku savienības pārstāvji — deputāti no Rīgas, taču sakarā ar A. Šķēles sasaukto ārkārtas sanākumi viņi ierasties nevarēja.

Iecere veidot Patērētāju interešu aizsardzības biedrību Preiļos V. Plivdam radusies, satiekoties ar Mariju Zeltiņu. Arī turpmākajā darbībā viņš smelšoties pieredzi no rēzekniešiem. Tādēļ varbūt būtu lietderīgi atzīmēt dažus šādas sabiedriskās organizācijas darbības virzienus. PIAK ir sava simbolika, katram kluba biedram ir izsniegta apliecība un pilnvara pārstāvēt klubu konkrētā saimnieciskajā nozarē.

Galvenais darbības virziens ir patērētāju izglītošana. Lai iegūtu finansējumu, tiek rakstīti dažādi projekti. RPIAK jau saņēmis ASV Baltijas fonda finansējumu projektam «Patērētāju izglītošana». Kā tad šis projekts tiek īstenots?

Piemēram, veic izskaidrojošo darbu nekvalitatīvo preču apmaiņai pret kvalitatīvām, vāc informāciju no patērētājiem par nekārtībām pilsētā, kas saistās ar patērētāju interešu neievērošanu, apkopo aptauju re-

Trīs sabiedriskās organizācijas vienuviet

zultātus par labākajiem sadzīves pakalpojumu sniedzējiem, veic aptauju par preču cenām, apkopo informāciju par cenu svārstībām, reizi nedēļā darbojas «karstais telefons», publicē dažādu informāciju patērētājiem vietējā presē, sadarbojas ar masu mēdijiem, veido raidījumu vietējā televīzijā, seko, lai pilsētā netiktu nepamatoti pacelti jebkuri tarifi, kas skar patērētāju intereses, palīdz nokārtot asākas problēmas starp patērētāju un pakalpojumu sniedzēju, organizē konsultācijas un seminārus, sadarbojas ar pašvaldībām, Saeimu, valsts un citām sabiedriskām organizācijām, ik mēnesi klubā top izglītojoša satura bukleti par patērētājiem aktuālām tēmām. Piemēram, par to, kā pareizi iepirkties, par dzīvokļu privatizācijas jautājumiem, par elektroenerģijas patēriņu, par zemes lietām.

Rēzeknieši redzot jau darba rezultātus, galvenos sasniegumus. Līdzīgi strādāt iecerējuši arī Preiļu Patērētāju interešu aizsardzības biedrības organizētāji. Ļoti gribas ticēt, ka viņu darbs būs sekmīgs.

Organizācijas «Glābiet bērnus» Preiļu rajona koordinatore E.Aksjonova iepazīstināja viesus ar šīs organizācijas paveikto un plānoto darbu. Viņa stāstīja, ka pašlaik esot aktīva sadarbība ar republikas organizāciju. Preiļu rajonā šajā organizācijā darbojoties 17 cilvēki. Pie paveiktajiem darbiem pieskaitāma sadarbība ar daudz bērnu ģimeņu biedrību rīkotā Ziemassvētku eglīte. Šoreiz mazas dāvanīņas tikušas sagatavotas arī visiem čigānu bērniem. Liels pasākums organizēts bērniem Lieldienās.

Organizācija «Glābiet bērnus!» parūpējas, lai humānās palīdzības veikalos pāri palikušie apģērba gabali tiktu nogādāti maznodrošinātajam vai nelabvēlīgajam ģimenēm, kas par šo palīdzību ir pateicīgas. Tiek meklētas iespējas bērniem no riska ģimenēm nodarbināt, lai viņi paši izjūt, kā tas ir pašam nopelnīt algu. Vasaras sākumā rīkotā parka sakopšanas talka pierādījusi, ka bērni dažkārt ar savu citību var paveikt vairāk kā pieaugušie. Viņi nopelnījuši salīdzinājumus.

Daudzreiz ir pierādījies tas, ka, cilvēcīgi kontaktējoties ar bērniem likumpārkāpējiem, iespējams viņus izmainīt bez speciālajām labošanas iestādēm. Viena no iecerēm ir veidot Bērnu istabu, kur jebkurš no bērniem varēs nākt parotaļāties vai vienkārši izkrafīt sirdi. Lai iegūtu finansējumu, tiks izstrādāti projekti. Organizācijai

«Glābiet bērnus!» ir sadarbība ar Miera korpusu. Paredzēts, ka divus gadus Preiļos dzīvos Miera korpusa pārstāve, kura palīdzēs darbā pie projektiem. Tagad vasarā tiek rīkotas nometnes, par kurām laikrakstā «Novadnieks» informācija jau tika sniegta.

E.Aksjonova domā, ka šāda veida nometņu ir par maz. Nometnes būtu nepieciešamas arī laukos, apvienojot trīs, četrus pagastus. Ir grūti noticēt, taču, kā pieredze rādot, esot tik daudz bērnu, kuri var patiesi priecāties par to, ka dabūjuši labi paēst. Laukos izveidot šādas nometnes nebūtu nemaz tik sarežģīti, jo produktus varētu nosponsorēt zemnieki.

Darāmā un ieceru ir daudz. Jaunizveidotais kantors varētu būt kā vieta, kur tiek apspriestas jaunās idejas, risināti visi organizatoriskie jautājumi, apkopoti materiāli. Kā vienu no pirmajiem uzdevumiem iecerēts izveidot «karsto telefonu», kas darbotos noteiktās dienās un noteiktā laikā. Pa šo telefonu varēs zvanīt gan patērētāji, gan arī ģimenes, kurām nepieciešama palīdzība, vai vienkārši cilvēki, bērni, kuriem ir grūti un ir nepieciešams, lai viņus kāds uzklausītu.

Viena no iecerēm esot arī kantori rīkot tikšanās ar deputātiem (Latvijas Zemnieku savienības locekļiem), pilsētas domes pārstāvjiem, jo sabiedrisko organizāciju sadarbībai ar domi esot jābūt ļoti ciešai. Arī domes pārstāvji, paši tiekoties ar cilvēkiem, labāk spēs iedziļināties viņu problēmās.

Kā atzina Marija Zeltiņa, sabiedriskais darbs ir grūts, bet nav neiespējams. Rajona padomes projektu vadītāja Inese Kursīte atzīmēja, ka šāda koordinācijas centra izveide ir apsveicama. Ir redzams «mērķtiecīgas darbības reāls rezultāts».

Vērojot šī kantora atklāšanu, klausoties šo cilvēku iecerēs, nākotne likās cerīga. To, kā viņiem veiksies turpmāk, rādīs laiks.

Inese Pastare

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks»
Redakcija, Direktore Tamāra Elste.

Izdevēja un redakcijas adrese:
Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktorei),
22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums.
Viena zsk. iespiedoksnē. Metiens 4540.
Pasūtījuma indekss 3033.

ZIŅAS

Apstiprināts Preiļu domes štatu saraksts un algu likmes

Preiļu pilsētas domes sēdē deputāti apstiprināja štatu sarakstu un algu likmes. No 1. jūlija domes priekšsēdētājs saņems 227 latus. Tā būs «cietā» alga bez jebkādam piemaksām. Iepriekšējam priekšsēdētājam piemaksas bija, un viņa vidējā alga sasniedza vidēji 256 latus.

Domes izpildītāja algas likme noteikta 182 latu apmērā. Bet galvenās grāmatvedes un ekonomistes algu likmes noteiktas attiecīgi 123 un 90 latu apmērā.

Ievērojami samazinātas piemaksas, ko agrāk saņēma praktiski visi pilsētas domes darbinieki. Daudziem domes darbiniekiem, tāpat kā domes priekšsēdētājam, piemaksu vispār nebūs.

L.Kirillova

Preiļu autoosta saņēmusi divus jaunus autobusus

Kā informēja Preiļu rajona padomes izpildītājs Aleksandrs Poplavskis, sākot no pagājušā gada, tiek saņemtas dotācijas no Valsts ceļu fonda, kuras paredzētas pasažieru pārvadāšanas dotēšanai. Viena daļa līdzekļu tiek izmantota pasažieru pārvadāšanas rezultātā radušos zaudējumu segšanai, atlikušie — saskaņā ar noteiktu līgumu citiem mērķiem.

Ir iedalīti līdzekļi papildus garāžu celtniecībai. Aptuveni 40 tūkstoši latu tika piešķirti jaunu autobusu iegādei.

Jēkabpils autobusu parka Preiļu filiāles priekšnieks Arnolds Cakuls pastāstīja, ka jaunus autobusus nav saņēmuši jau apmēram 5 gadus. Pagājušās nedēļas beigās tika atvesti divi jauni Polijā ražoti autobusi, taču lielu prieku tas nesagādājot, jo tie nesot tādi, kā bija iecerēti. Tie nav paredzēti starppilsētu pasažieru pārvadāšanai, tajos esot mazāk sēdvietu. Arnolds Cakuls domā, ka šādi autobusi neapmierinās arī pasažierus, jo vairākiem būs jāstāv kājās.

Inese Pastare

LATVIJĀ

■ 13% Latvijas pilsoņu vēl nav apmainījuši bijušās PSRS pasēs pret LR pasēm. Grozījumi noteikumus par LR pilsoņu pasēm paredz, ka PSRS pasēs pret Latvijas Republikas pasēm jānomaina līdz šī gada 1. novembrim. Iekšlietu ministrijas preses centrs ziņo, ka personu apliecinošie dokumenti jāapmaina Pil-

sonības un imigrācijas lietu pārvaldes teritoriālajās nodaļās.

■ Vairāk nekā puse no visiem pieprasījumiem, kurus pirmajā pusgadā izskatījis Interpola Latvijas birojs, bijuši saistīti ar automašīnu zādzībām. Sadarbojoties ar Krievijas kolēģiem, izdevies atrast 85 Latvijā nozagtās automašīnas, savukārt Latvijā atrasti 28 citās valstīs zagti auto.

«Diena»

Izmaiņas Preiļu pilsētas domes budžetā 1997. gadam

24. jūlijā notikušajā Preiļu pilsētas domes sēdē deputāti izskatīja budžetu šim gadam. Budžeta ieņēmumu daļā nākušas klāt vairākas jaunas sadaļas. Piemēram, no azartspēļu nodokļa paredzēts saņemt 180 latus. Budžetu papildinās maksājumi no budžeta iestādēs sniegtajiem maksas pakalpojumiem: vecāku maksa bērnudārzā «Auseklītis» 4810 lati, bērnudārzā Nr.1 — 17180 lati, bērnudārzā «Pasaciņa» — 18370 lati, vecāku maksa par apmācību mūzikas skolā — 3180 lati. Budžetā tagad ietverta mērķdotācija no valsts budžeta — 1971 lats.

Palielinājušies ieņēmumi no īpašuma iznomāšanas, tie paredzēti 23080 latu apmērā, kā arī norēķini ar citām pašvaldībām par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem — 28000 latu.

Deputāti apstiprināja Preiļu pilsētas domes budžeta ieņēmumus Ls 638919 apmērā un izdevumus Ls 637619 apmērā (iepriekšējā budžeta ieņēmumu daļa bija paredzēta 580374 latu apmērā). Nākamajā domes sēdē tiks pārskatīta budžeta izdevumu daļa, kas paredzēta pilsētas izglītības iestāžu finansēšanai.

Turpmāk ik mēnesi tiks precizēts saņemto mērķdotāciju no pašvaldību izlīdzināšanas fonda apjoms pedagoģisko darbinieku darba algu un sociālā nodokļa maksājumiem.

Budžeta iestāžu un pasākumu finansēšanu veiks proporcionāli ieņēmumiem un budžeta izpildītāja faktiski gūtajiem ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

Lidija Kirillova

Preiļu pilsētas budžeta (vecā) izpildes analīze šī gada 1. jūlijā

Ieņēmumi (procentos)

1. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	48,07
2. Zemes nodoklis	39,49
3. Īpašuma nodoklis	93,11
4. Nodevas un pārējie maksājumi	54,48
5. Pārējie ienākumi	49,10
6. Savstarpējie norēķini	32,75
7. Dotācija no PIF	51,71
Kopā	48,93

Izdevumi (procentos)

1. Pārvalde	57,08
2. Apmaksa deputātiem un komisijām	58,30
3. Vēlēšanu komisija	95,90
4. Municipālā policija	46,45
5. Preiļu 1. pamatskola	27,37
6. Preiļu 2. vidusskola	40,82
7. Preiļu Valsts ģimnāzija	51,45
8. Arodskola	62,69
9. Bērnudārzi	46,64
10. Jaunrades centrs	35,56
11. Jauno tehniku stacija	19,46
12. Mūzikas skola	46,22
13. Bērnu bibliotēka	40,38
14. Rajona bibliotēka	6,00
15. Kultūras pasākumi	46,88
16. Sociālā nodrošināšana	54,43
17. Bāriņtiesa	65,75
18. Zemes noma	9,17
19. Savstarpējie norēķini	31,07
20. Iepriekšējo gadu deficīts	53,92
21. Dzīvokļu un komunālā saimniecība	30,02
Kopā	45,88

Latvijas Bērnu fonda akcijas «Nepaēj garām» ietvaros — koncertakcija — katru svētdienu kādā no Latvijas brīvdabas estrādēm.

Muzikālajā šovā bērniem skanēs gada labākās muzikālās programmas «Sveču balle ar Johanu Mušpapiru» un «Katrš savu dzīvi dzīvo».

Koncerta ienākumi tiks ziedoti bērnu invalīdu vasaras nometnei Preiļos.

Piedalās: Ilze Purmaliete, Jānis Lūsēns, Velta Skurstone, Ivars Stonins, bērnu vokālais ansamblis «Knīpas un Knauķi» un pats Mušpapirs.

3. augustā plkst. 14.00 aicinām bērnus un vecākus pulcēties Preiļu brīvdabas estrādē.

Latvijas Bērnu fonds

Visam pāri — LABESTĪBA

Vasara. Glāstoša saule un ūdens, silts kā piens. Katra diena — aizraujošu notikumu pilna, kā sastāvdaļa pazīstamajā ritmā un reizē — noslēpums. Saprotoši, iejūtīgi, radoši un enerģiski audzinātāji. Visam pāri — gaišs prieks, labestība, optimisms.

Tas viss ir bērnu invalīdu nometnē «Eikša stariņš». Nometnes mājvieta — Eikša ezera krastā, jaukā un gleznainā vietā. Šogad tā darbojas no 21. jūlija līdz 5. augustam. Šī nometne, kas kļuvusi par tradīciju, notiek jau sešus gadus pēc kārtas. Tās vadītāja ir Valentīna Liniņa. Audzinātāji — Vineta Liniņa, Zinaīda Mūrniece, Ilona Haritonova, Valdis Kudiņš.

Nometnē piedalās 34 bērni (pagājušogad — 25), kas ieradušies no dažādām rajona pusēm, daudzi no Rudzātu internātskolas. Bērnu vecums ir no 6 līdz 16 gadiem. Daudzi uz šejieni brauc jau vairākus gadus pēc kārtas. (Ir arī tādi, kas, pārsnieguši 16 gadu vecumu, no nometnes tomēr nevēlas šķirties.)

Ieradušies 21. jūlijā, bērni 22. jūlijā iekārtoja jauno mājvieta, apskatīja apkārtni, iepazīnās viens ar otru, bet 23. jūlijā notika nometnes atklāšana ar priekšnesumiem un diskotēku. Nākamajā dienā zēni un meitenes viens otru iepazīna «Lai me spēlē», bet 25. jūlijs pārvērtās par «Meža pasaku», kuras moto — «Ieklausies, ieskaties». Bērni devās uz mežu, lai iepazītu dabu, nevis to vērojot no malas, bet gan izjūtot visu tajā notiekošo.

28. jūlijā notika «Popiela», bet vakar visi piedalījās Sporta svētkos, kas jau kļuvuši tradicionāli un bērniem ļoti patīk. Savukārt šodien nometnē kaut kas pavisam interesants — ačgārnā diena, kad viss notiek savādāk nekā parasti, pat runā ačgārnā. Beigās — modes skate, un tai, tāpat kā visai dienai, ir devīze, jo trakāk, jo labāk. Rīt

nometnes dalībnieki dosies ekskursijā uz Daugavpili, bet 1. augustā sevi apliecinās konkursā «Mis un Mistrs Eiša Stariņš». Konkursantus vērtēs neatkarīgā žūrija no Preiļiem, tālab par sprieduma objektivitāti un šī pasākuma nopietnību šaubīties nevarēs. 4. augustā notiks tradicionālie Neptūna svētki. Kopā ar Neptūnu ieradīsies arī viņa pavardones nāras, būs apdāvināšana, konkursi un citas interesantas izdarības. Bet 5. augustā visi dosies mājup, lai nākamgad, droši vien, atkal atgrieztos šai pašā vietā.

Nometnei ir savs karogs, un iecerēts, ka, mājās braucot, nometnes dalībniekiem jau būs arī sava himna. Dažādas dziesmas viņi dzied bieži. Ko vēl viņi dara? Zīmē, ļoti labprāt spēlē sporta spēles, piemēram, ar sajūsmu apgūst tenisa spēlēšanas māku, populārs kļuvis mēmais šovs, kā neatņemama nometnes dzīves sastāvdaļa — peldēšana un pirts. Katru trešo vakaru var no sirds izdejoties diskotēkā, ir arī pašiem savs didžejs. Bet pirms diskotēkām darbojas skaistuma salons. Sestdienās un svētdienās, kad tie ierodas citi atpūtnieki, pasākumi nenotiek, katrs var nodoties savam vaļaspriekam.

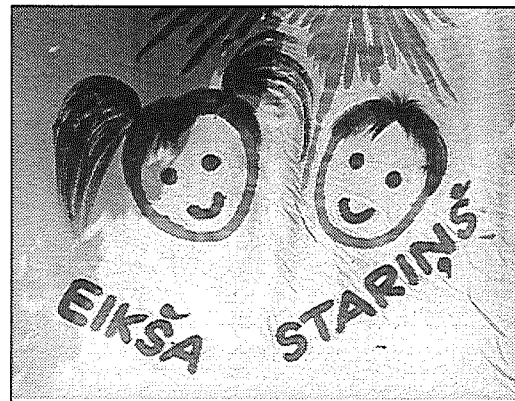
Nometnē ir vēstulju kastīte, kurā bērni var iemest vēstulītes viens otram vai audzinātājiem, un pastnieks tās katru dienu nogādā adresātiem.

Jāpiebilst, ka pasākumu organizēšanā iepriekšējos gados daudz palīdzēja audzinātājas. Šogad bērni vairāk darbojas paši, ir aktīvi, patstāvīgi.

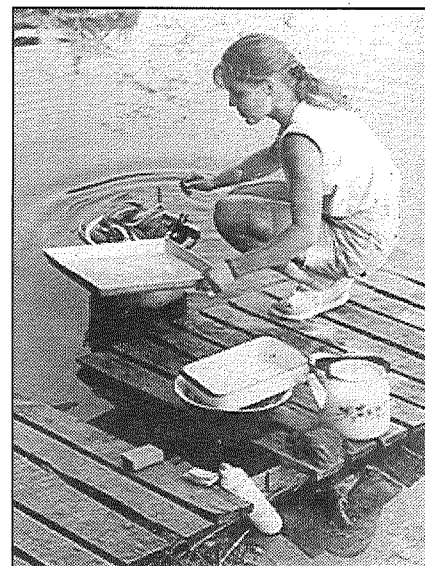
Audzinātāja Ilona teic, ka tie ir ļoti dažādi bērni ar dažādām interesēm. Varbūt tāpēc dažkārt nav tik viegli ar viņiem strādāt — mazajiem visvairāk patīk rotaļāties, lielākajām jaunkundzēm un puišiem jau pavisam citas intereses. Taču tas nenozīmē, ka viņiem nebūtu labi visiem kopā.

Striktās dienas režīms tie nepastāv. Tas tāpēc, ka slimiem bērniem vēl vairāk nekā veselīem ir nepieciešama individuāla pieeja. Un šiem bērniem, kam daba kaut ko ir liegusi, tā kaut ko arī dāvājusi vietā, — viņi ir emocionāli, jūtīgi, spēj ar sirdi redzēt, dzirdēt un uzvert varbūt daudz vairāk kā viņu vienaudži.

Šie bērni ir arī patstāvīgi, paši zina savas kaites un, vajadzības gadījumā, spēj par tām pastāstīt medmāsai. Tie ir bērni ar dažādām slimībām. Ar tām nav viegli ne tikt galā, ne samierināties. Tomēr tie nav pesimisma un nomāktības. Atzišos — tik gaišu un dzīvespriecīgu noskaņu pat nebiju ce-

● Nometnes karogs pērn plīvoja masta galā. Šogad tas jākar kokā. Bet tik un tā pašiem savs karogs.

● Traukiem jābūt tīriem. Šoreiz par to gādā Iveta Veigule.

rējusi te sajūst. Bērni ir kustīgi, smejoši, darboties gribīgi. Te valda savstarpējas uzticēšanās un labvēlības pilna gaisotne.

Bērniem te patīk. To apliecina arī vadītājas un audzinātāju teiktais. Valentīna Liniņa stāsta, ka ir patīkami, ja bērni, viņu satiekot, jautā, kad būs nometne. Tāpat gaida. Arī vecāki ar šo nometni ir ļoti apmierināti.

Atrodoties dabas tuvumā, draudzīgā, labvēlīgā atmosfērā, bērniem uzlabojas veselība, piemēram, samazinās cukura daudzums asinīs.

Nometnes dalībnieki un darbinieki priecājas par lieliskajiem apstākļiem — ezers vārda tiešā nozīmē ar roku aizsniedzams, pirts, mājīgas telpas, par kuru izmantošanas iespēju liels paldies Jānim Kokinam. Bērniem te ēdina piecreiz dienā. Nometnē ir ļoti laba pavāre, kas kopā ar palīgu virtuvē darbojas no plkst. 6 līdz 22, gatavojot garšīgu un daudzveidīgu ēdienu. Arī ar pārējiem darbiniekiem vadītāja ir ļoti apmierināta, atzīst, ka ir labs kolektīvs. Ir darbinieki, kuri šeit strādā jau vairākus gadus. Jauki, ka līdzās audzinātājiem ir arī audzinātājs.

***

Ja kādam jācieš sāpes, tad viņš spēj arī dziļāk priecāties par pasauli. Bērni šeit izbauda katru mirkli, ko viņiem sagādājuši nometnes darbinieki. Bet tie, kas šeit strādā, prieku gūst no tā, ka dara citiem labu. Tas ir patiesi gaišs prieks. Tik gaišs, kā saules stariņš pār Eikša ezeru.

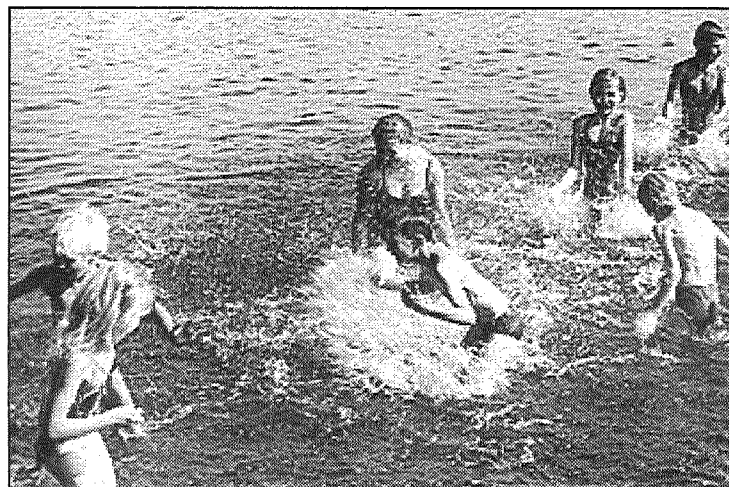
Jolanta Radziviloviča
J.Silicka foto

● «Uz kādu pasākumu iesim?» Lailai prasa audzinātāja Vineta Liniņa.

● Ar lego spēli zēnus iepazīstina audzinātāja Ilona Haritonova.

● Ūdensprieki.

Par lauksaimniecības pašpārvaldes sistēmu

Šobrīd ir vērojama zemnieku un ar lauksaimniecību saistīto nozaru interešu saskaldītība. Ir izveidojušas vairākas saimnieciskās un sabiedriskās organizācijas, kuras daļēji apvieno atsevišķas lauksaimniecības un pārstrādājošās rūpniecības nozares. Taču visus šos pēdējos 5-6 gadus nav nopietnas virzības uz priekšu, lai šīs atsevišķās saimnieciskās un sabiedriskās organizācijas saliedētu centienus un būtiski ietekmētu valsts likumdošanu (kas ir Saeimas kompetencē) un izpildvaras rīcību (kas ir Ministru kabineta, tajā skaitā arī Zemkopības, Finanšu un citu ministriju kompetencē). Koncentrētā veidā netiek paustas ekonomiskās intereses valsts institūcijām.

Jāpieaug Latvijas Zemnieku federācijas ietekmei un tiesībām

Pēc mūsu uzskata, krasi pieaugoša ietekme jāiegūst Latvijas Zemnieku federācijai (LZF), kurai ir savas struktūrvienības jau 22 Latvijas rajonos, kas savas eksistences sešos gados ir pārdzīvojuši visādus uzplūdu un pagrimuma brīžus, bet ir organizatoriski saglabājušies un šodien funkcionē. Uz LZF bāzes tālāk varētu veidot arī lauksaimniecības pašpārvaldes sistēmu, kas būtu nostiprināma ar attiecīgu valsts likumu, piemēram, dodot likumam nosaukumu «Par lauksaimniecības pašpārvaldi». Šāda likumprojekta sagatavošanas un pieņemšanas nepieciešamība saistās ne tikai ar to, ka pašreiz nav zemnieku interešu vienotas pārstāvniecības, bet arī to tīri formāli juridiski paredz pieņemtā «Lauksaimniecības likuma» 2.8. pants, kurš nosaka, ka jārada priekšnoteikumi «(...) valsts institūciju un lauksaimniecības produkcijas ražotāju pašpārvaldes organizāciju racionālai darbībai, nosakot to pienākumus un atbildību par lauksaimniecības politikas izstrādi un realizēšanu».

Vispirms, mūsuprāt, likumprojektā akcents jāliek uz to, ka Latvijas Zemnieku federācija ir pašu pirmražotāju — zemnieku (zemes īpašnieku saimniecību un zemes nomas saimniecību) un ar lauksaimniecību saistītās uzņēmējdarbības interešu pārstāvīga sabiedriski saimnieciska organizācija. Tā ar laiku aptvertu visus lauku apvidus, tajā skaitā izveidojoties savām struktūrām arī katrā pagastā. Visu pagastu zemnieku biedrības kopumā veidotu attiecīgo rajonu (novadu) un visas Latvijas Zemnieku federācijas augstāko pārvaldes posmu — LZF padomi, ko izvēlētu LZF kongress.

Lai nodrošinātu šo interešu pārstāvniecību, Latvijas Zemnieku federācija varētu darboties šādos virzienos (ko likumdevējs arī akceptētu):

1. Izstrādā vienotu pieeju — priekšlikumus savu biedru (zemnieku, lauksaimnieku statūtsabiedrību, kooperatīvu u.c.) ekonomisko interešu aizstāvēšanai un tos iesniedz Saeimā un valdībā tālākai divpusējai apspriešanai un praktiskai lēmumu pieņemšanai.
2. Dod savu atzinumu un saskaņojumu par visiem Saeimas sagatavotajiem likumprojektiem (vai izmaiņām esošajos) un Ministru kabineta noteikumu projektiem (vai izmaiņām esošajos) pirms to pieņemšanas vai apstiprināšanas, kas skar lauksaimniecības attīstības stratēģiju, uzņēmējdarbību, tirgus un nodokļu politiku un jebkura cita jautājuma risinājumus šajā tautsaimniecības nozarē.
3. Veido sistemātisku sadarbību ar lauksaimniecības produkcijas pārstrādes un agroservisa apvienībām un asociācijām, kā arī vairumtirdzniecības organizācijām; Latvijas Centrālo piensaimnieku savienību; Gaļas audzētāju un pārstrādātāju asociācijas savienību, savienību «Latvijas cukurs» un citām. Šīm apvienībām un asociācijām ir tiesības būt par Latvijas Zemnieku federācijas biedriem. Savukārt katra atsevišķa zemnieku saimniecība var būt par biedru vairākos šajos lauksaimniecības produkcijas pārstrādātāju saimnieciskajos formējumos (kooperatīvos, akciju sabiedrībās u.tml.), ja tā, piemēram, vienlaikus nodarbojas gan ar piensaimniecību, gan ar cukurbiešu audzēšanu.
4. Visnotaļ veicina pārdomātu un ciešu zemnieku savstarpējo kooperāciju, lai gūtu pēc iespējas lielāku efektu, ienākumu no zemnieku darba, tehnikas, būvēm, zemes,

mājlopiem, kā arī no nākamajām ieguldāmajām investīcijām (uz peļņas, kredītu vai valsts subsīdiju rēķina). LZF paspārnē var būt dažādi kooperatīva tipa saimnieciski formējumi, kuru galvenais mērķis nav peļņa, bet zemnieku apkalpošana.

5. Analizē un izstrādā priekšlikumus Saeimai un valdībai par lauksaimniecības produkcijas cenu, no vienas puses, un lauksaimniecības produkcijas ražošanā patērēto un apmaksāto preču un pakalpojumu cenu un tarifu, no otras puses, kopējā līmeņa paritātas nodrošināšanu. Tiek pieņemta abu pušu saskaņota metodika lauksaimniecības izmaksu un ienākumu indeksācijai.

6. Sniedz priekšlikumus Saeimai un valdībai par lauksaimniecības kredītpolitikas veidošanu un valsts subsīdiju izmantošanu (piemēram, par mērķkreditēšanas un hipotekārās kredītēšanas paplašināšanu, paredzot līdzekļus no Valsts īpašuma privatizācijas fonda saskaņā ar Saeimas agrāk pieņemto likumu «Par valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas fondiem» un valsts budžeta).

Jānosaka LZF darbības mehānisms

Nepietiktu tikai ar šādu tiesību deleģēšanu. Likumprojektā būtu jānosaka arī pats darbības mehānisms. Tas varētu būt reglamentēts tā, ka republikas valdība un Latvijas Zemnieku federācija rīko sarunas, kuras jābeidz vēlākais, 1. augustā, par lauksaimniecības ražojumu un izstrādājumu tirgus regulācijai nākošajam gadam pieprasīto un minimālo cenu, kā arī valsts pabalsta noteikšanu lauksaimniecības ražotājiem. Te pieprasītā cena nozīmētu — sarunās norunātā plānotā cena, kas pamatojas uz lauksaimniecības ražojumu izmaksu aprēķiniem un vēlamo ienākumu līmeni.

Savukārt minimālā cena nozīmētu — lauksaimniecības ražojumu un izstrādājumu norunātā zemākā cena, par ko iepērk valsts rezervē un izmanto importa un eksporta regulēšanā. Pieprasītā cena ir pamatā lauksaimniecības ražošanas valstiskajā regulēšanā, ko var sniegt dažādos veidos un kas ir abu pušu diskusijas objekts.

Sarunās panākto vienošanos noslēdz rakstiski, ko republikas valdība iekļauj valsts budžeta projektā, iesniedzot Saeimā. Iespējams, ka abām pusēm jāpieņem savstarpēji saskaņots nolikums par šādu sarunu vešanu, kas nosaka to sarīkošanas laiku un kārtību.

Likumprojektā būtu arī jānosver Latvijas Zemnieku federācijas funkcijas un pienākumi savu biedru konsultēšanā, kas varētu izpausties trīs galvenajos virzienos.

Pirmkārt, Latvijas Zemnieku federācija sistemātiski analizētu lauksaimniecības attīstības stratēģiju, tajā skaitā arī gaidāmās patiesās perspektīvas, iestājoties Eiropas Savienībā, apkopotu iespējamās tendences un tirgus konjunktūras izmaiņas, izstrādātu ieteikumus un par to informētu savus LZF biedrus.

Otrkārt, Latvijas Zemnieku federācija kopā ar Zemkopības ministriju un tās pārziņā esošajām struktūrām (zinātniskās pētniecības institūtiem u.c.) nodrošina LZF biedrus ar informāciju par lauksaimniecības kultūru izaudzēšanas un mājlopu turēšanas augstākajām tehnoloģijām un tehniku, to darba patēriņu un materiālajām izmaksām, racionālākajiem saimniecības ēku un dzīvojamu māju būvprojektiem kompleksā ar darba spēka un būvniecības paraugizmaksām, par dažādiem energoapgādes variantiem un tamlīdzīgi.

Treškārt, Latvijas Zemnieku federācija kopā ar Zemkopības ministriju un tās pārziņā esošajām struktūrām (Valsts agrārās ekonomikas institūtu u.c.) nodrošina LZF biedrus ar tekošo un perspektīvo iekšējā un ārējā tirgus informāciju par lauksaimniecības produkcijas realizāciju un iepērkamo ražošanai vajadzīgo resursu (degvielas, minerālmēsli, herbicīdus, elektroenerģijas u.c.) cenām, produkcijas noieta tirgiem, kvalitātes standartiem, muitas nosacījumiem, nodokļiem un nodevām, konkurences apstākļiem citu valstu lauksaimniecības produkcijas tirgos.

Latvijas Zemnieku federācijas pagasta struktūras veidotos šādi:

- a) LZF pagasta struktūrvienību vadītājus izvēl LZF biedri no sava vidus, tas ir, no pagasta zemniekiem un citiem ar lauksaimnie-

cības produkciju ražošanu saistītiem pagasta uzņēmējiem;

b) bez tam papildus LZF pagasta struktūrvienības biedri konkursu kārtībā izvēlas konsultantu organizatoru, kura ir algota persona ar jauktu finansējumu.

Kas attiecas uz Latvijas Zemnieku federācijas zemākās struktūras, pagasta līmeņa, uzturēšanas finansēšanu, tā varētu veidoties no trim daļām:

pirmkārt, uz esošā valsts budžeta finansējuma rēķina, kurš piešķirts lauksaimniecības organizatoru samaksai pagastos (pašreiz tādi organizatori vairāk nekā 300 pagastos). Šī summa paliktu nemainīga turpmākajos gados, kas būtu jāfiksē pieņemamajā likumā (attieciņi mainot «Lauksaimniecības likuma» 19.(3) pantu). To var nosaukt arī par valsts pabalstu Latvijas Zemnieku federācijas darbības pilnvērtīgai izvērtēšanai šogad un nākamajos gados;

otrkārt, uz LZF pagasta struktūrvienības biedru maksas rēķina;

treškārt, uz LZF pagasta struktūrvienības un citu LZF struktūru maksas pakalpojumu rēķina.

Analoga kārtība varētu būt par rajona un republikas līmeņu LZF struktūru finansēšanu.

Vienlaikus likumprojektā būtu vēlams, lai Latvijas Zemnieku federācija saņemtu vismaz 51% no Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju centra (LLKC) pamatkapitāla ar nosacījumu, ka LZF vienmēr turpina darboties atbilstoši saviem pieņemtajiem statūtiem. Te jāpiezīmē, ka LLKC pamatkapitāla izveidē noteicošā loma bija iedalītiem līdzekļiem tehniskās palīdzības veidā no Eiropas Savienības fondiem.

Likums varētu būt īss, koncentrēts, nevajadzīgi neizstiepijot tā pieņemšanas termiņus.

Zemnieku un nomas saimniecības

Protams, viena vai otra zemnieku vai nomas saimniecība var brīvi iestāties gan sava pagasta Latvijas Zemnieku federācijas struktūrā, gan vienlaikus būt par biedru arī vairākās citās saimnieciskajās kooperatīvajās sabiedrībās un apvienībās. Tās parasti apvieno saimniecības pēc specializācijas virziena (piemēram, piensaimnieku, graudaudzētāju, cukurbiešu un kartupeļu audzētāju, augļkopju, bioloģiskās lauksaimniecības, biškopības un tamlīdzīgi) un agroservisa pakalpojumu veidiem (tehnikas remontā, graudu kaltēšanā, tīrīšanā un uzglabāšanā, kokzāģēšanā u.c.).

Lai stabilizētu zemnieku saimniecību ienākumus, būtu lietderīgi sagatavot un iesniegt Saeimā izmaiņas arī dažos iepriekš pieņemtajos likumos. Tā varētu tikt sagatavotas izmaiņas attiecīgajos likumos, lai esošās zemnieku saimniecības un zemes nomas saimniecības varētu diferencēti iegādāties par privatizācijas sertifikātiem mežu platības. Te var noteikt ierobežojumu, lai mežu kopplatība, piemēram, vienai zemnieku saimniecībai nepārsniegtu 30-40-50 hektārus. Daļu valsts meža varētu pārdot par privatizācijas sertifikātiem šiem zemniekiem pēc līdzīgas kārtības kā tas notiek ar lauksaimniecības zemes izpiršanu lauku apvidos, protams, ar pagasta padomes lēmumu. Šis korektais mehānisms labi darbojas Latvijā, kur zemes izpiršanas līgumus par privatizācijas sertifikātiem slēdz Latvijas Hipotēku un zemes banka. Runa var būt par nogabaliem (puskvartāli, atsevišķi kvartāli), kuri atrodas attālak no galvenajiem valsts mežu masīviem.

Vēlams būtu arī sagatavot izmaiņas attiecīgajos likumdošanas aktos, kas pielīdzinātu tiesībās zemnieku nomas saimniecības (kurām nav zeme privātpašumā), bet ir ilgtermiņa zemes nomas līgumi ar zemes īpašniekiem ar ierakstu zemesgrāmatā) esošo zemnieku saimniecību juridiskajam statusam, tiesiskajai aizstāvēšanai, attiecības ar kredītiestādēm un tamlīdzīgi. Tas varētu uzlabot konkurētspējīgu zemnieku (zemes īpašnieku un zemes nomas) saimniecību veidošanu.

Šīs izmaiņas ir sen nobriedušas. Uz to savu uzmanību vērsa Latvijas tautsaimnieki agrārās ekonomikas laukā jau 1990.-1992. gadā. Tagad te plašas iniciatīvas reāli aizsāktas kaimiņos Lietuvā, Polijā, Igaunijā. Piemēram, Lietuvā šā gada 20. maijā pieņemts

speciāls likums par lauksaimniecības pašpārvaldi (lauksaimniecības palātu), kura pārstāv tās biedru intereses valsts institūcijās, ieteic un piedalās, nosakot lauksaimniecības produkcijas iepirkumkvotas, cenas, subsīdijas, nodokļus par lauksaimniecības produktiem, kā arī pārtikas preču importa un eksporta tarifus un risina citus jautājumus. Tā vada arī konsultāciju dienestu.

Var tikai piebilst, ka virknē valstu šīs pašpārvaldes formas ir ar desmitiem gadu ilgu pozitīvu pieredzi (Vācijā, Austrijā, Dānijā u.c.). Tā Francijā darbojas plašs Lauksaimniecības kameru tīkls, t.i., parlamentā, valdībā un republikas prezidenta pilī, gan arī departamentu un reģionu līmenī. Otrā lomā kameras uz vietas departamentos ir zemnieku padomdevēji, konsultanti.

Savukārt Zviedrijā, daļēji izmantojot pirmās neatkarīgās Latvijas pieredzi, izveidojusi pārdomātu lauksaimniecības pašpārvaldes sistēmu. Te Lauksaimniecības nacionālajā apvienībā (LRF) pārstāvēts gan fermeru sabiedriskais spāns (sākot no zemākām teritoriālām struktūrām, tālāk otrajā līmenī — no 25 lēņu apvienībām), gan kooperatīvi saimniecisko formējumu spāns (lauksaimniecības kooperatīvi, 16 nacionālās apvienības atsevišķu lauksaimniecības produkcijas pārstrādē, vairumrealizācijā un apgādē).

Sadarbība ar Latvijas Hipotēku un zemes banku

Netieši Latvijas Zemnieku federācija rajonu un pagastu līmenī varētu arī veidot ļoti ciešu sadarbību ar Latvijas Hipotēku un zemes bankas (LHZZB) nodaļām un veidojamām krājaizdevu sabiedrībām.

Daudzi LZF biedri vienlaikus ir arī Latvijas Hipotēku un zemes bankas klienti. Turpmāk Latvijas Hipotēku un zemes banka varētu kļūt par vēl nopietnāku atbalsta punktu zemniekiem un ar lauksaimniecību saistītajiem uzņēmējiem. Šie zemnieki un uzņēmēji, vienlaikus saņemot kredītu, reizē pakāpeniski varētu kļūt arī par Latvijas Hipotēku un zemes bankas akcionāriem — līdzīpašniekiem un, protams, par patstāvīgiem klientiem bankā.

Latvijas Zemnieku federācijas biedri kā jebkurš lauku iedzīvotājs varētu kļūt arī par veidojamo krājaizdevu sabiedrību biedriem. Krājaizdevu sabiedrības pagastos varētu papildināt Latvijas Hipotēku un zemes bankas veicamās operācijas lauku apvidos, it sevišķi pēc tam, kad tiks pieņemts atsevišķs Latvijas Republikas likums par krājaizdevu sabiedrībām. Pašreizējie nosacījumi, kas formulēti Kredītiestāžu likumā, būtiski kavē krājaizdevu sabiedrību veidošanos, un ir pavisam nesaprotama vilcināšanās šāda jauna likuma pieņemšanā.

Jāpiezīmē, ka krājaizdevu sabiedrība ar savu ieteikumu — atbalstu piedāvātu Latvijas Hipotēku un zemes bankai kredītgrībētājus no savu biedru vidus, kuri pretendē uz vidējiem un lielākiem aizdevumiem un garāku atmaksas termiņu, nekā to spēj veikt pati krājaizdevu sabiedrība. Savukārt LHZZB var ieteikt atsevišķiem klientiem sakarā ar saņemamā aizdevuma specifiku (nelielās summās utt.) apmeklēt savu vietējo krājaizdevu sabiedrību un risināt jautājumu par aizdevumu piešķiršanu sabiedrībā. LHZZB varētu izsniegt arī aizdevumus krājaizdevu sabiedrībām pēc to lūguma kredītdarbības paplašināšanai, kur par nodrošinājumu varētu būt Krājaizdevu sabiedrību rezerves kapitāls un, visbeidzot, pašu kapitāls.

Analoģiski risinājumi varētu būt arī ar lauksaimniecību cieši saistītajos tautsaimniecības blokos, kuri arī atrodas Zemkopības ministrijas ietekmes sfērā:

- a) mežsaimniecības — mežsīstādes, kokapstrādes un mežu atjaunošanas kompleksā;
- b) zivsaimniecības — zivju nozvejas, zivju pārstrādes un zivju atudzēšanas kompleksā.

Šeit varētu veidoties līdzīgas teritoriālas saimnieciskas sabiedriskas struktūras, kas konsolidētu viņu ekonomiskās intereses. Pie tam virkne segmentu šeit ir jau izveidojušies, organizatoriski noformējušies. Nepieciešama tikai tālāka virzība, tikai lai tā nebūtu formāla, bet gan pēc būtības.

Arnis Kalniņš,
Dr. habil. oec.
(«Diena»)

Vasara bērnu bibliotēkā

Vasarā bērni, brīvi no skolas un mācībām, atpūšas, izklaidējas, palīdz vecākiem, pa reizei sastrādā kādu nedarbiņu. Vai atliek laika arī grāmatām?

Izrādās — atliek gan. Par to pastāstīja Preiļu bērnu bibliotēkas vadītāja Eleonora Greivule. Katru dienu uz bibliotēku atnāk apmēram 50 bērni. Salīdzinot ar citiem gadiem vasaras periodā, šis skaits ir palielinājies. Skolēni bieži vien nāk ar ieteicamās literatūras sarakstiem, un bibliotekāres tad palīdz sameklēt nepieciešamo lasāmvielu.

Mammām pie rokas pieķērušies, uz bibliotēku pierakstīties nāk daudzi pirmklasnieki. Arī mammām te ir ko lasīt — bibliotēkā esošie žurnāli biežāk atrodas tieši pie viņām, nevis plauktos. Daudzi zēni un meitenes labprāt nāk uz lasītavu, lai palasītu bērnu un jauniešu preses izdevumus, no kuriem populārākie — «Laba», «Mana», «Agnese», «Tiņu Stils», «Draugs».

Bibliotēkas darbinieki nesen norakstīja lasītāju pazaudētās grāmatas, drīzumā norakstīs arī pārlietu nolietotās. Grāmatas arī labo un atjauno — līmē, iesien vākos. Darbinieki pārskata fondus, kāro katalogus, veic komplektēšanu.

Sobrīd, kā jau vasarā, bibliotēkas aktivitātes nedaudz samazinājušās. Pasākumi pašlaik netiek organizēti, bet, sadarbojoties ar skolām, tie notiks rudenī.

Līdzekļu trūkuma dēļ bibliotēka šovasar nesagaidīs remontu. Nesen gan tika pielaboti griesti, salabots salauztais inventārs.

Bibliotēkas vadītāja E. Greivule labprāt vēlētos, lai būtu vairāk līdzekļu jaunu grāmatu iegādei. Šis jautājums laikam gan ir aktuāls un sāpīgs daudzās jo daudzās bibliotēkās. Un arī Preiļos, tāpat kā visur citur, bērni vēlas lasīt nevis padomju laikā izdotās, bet gan tieši jaunākās grāmatas.

J. Radziviloviča

Izstādes Jasmuižā

Jāņa Raiņa literatūras un mākslas vēstures muzejs Jasmuižā savus apmeklētājus gaida arī vasaras mēnešos. Pašlaik muzeju apmeklēt galvenokārt individuālās grupiņas, kas ceļo pa Latviju, un ārzemju ciemiņi.

Muzejā, kā ierasts, skatāmas divas pamatekspozīcijas, kuras tuvākajā laikā iecerēts nomainīt. Pamatekspozīciju maiņa pašlaik notiek Tadenavā. Papildus parasti tiek veidotas divas, trīs izstādes. Jasmuižas muzejam ir aktīva sadarbība ar E. Smiļģa Teātra muzeju Rīgā. Izstādes, kuras ziemā redzamas Rīgā, vasarā — Jasmuižā.

Tagad tiek piedāvāta lieliska iespēja pabūt kopā ar Dailes teātra aktieru Vazdiku dzimtu un viņu atveidotajiem Raiņa tēliem, aplūkojot izstādi «Raiņa tēli Vazdiku dzimtas atveidojumā», kas 1996. gadā kā velte Hermana Vazdika 90. dzimšanas dienai bija izstādīta Teātra muzejā Rīgā. Šogad nozīmīga gadskārta — 80 gadi — 3. aprīlī apritēja Vilmai Lasmanei. Izstādē redzami aktieru tērpu oriģināli no dažām izrādēm, arī tērpu skiču oriģinālie materiāli.

No 1. augusta Jasmuižā varēs aplūkot Helēnas Svilānes gleznas. Viņa esot jau sen sapņojusi izstādīties Jasmuižā.

Inese Pastare

Līdz 20. augustam visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem var pasūtīt «Novadnieku» septembrim un šī gada pēdējam ceturksnim. Nenokavējiet!

Sekmīgi starti Eiropas jaunatnes sacensībās Austrijā

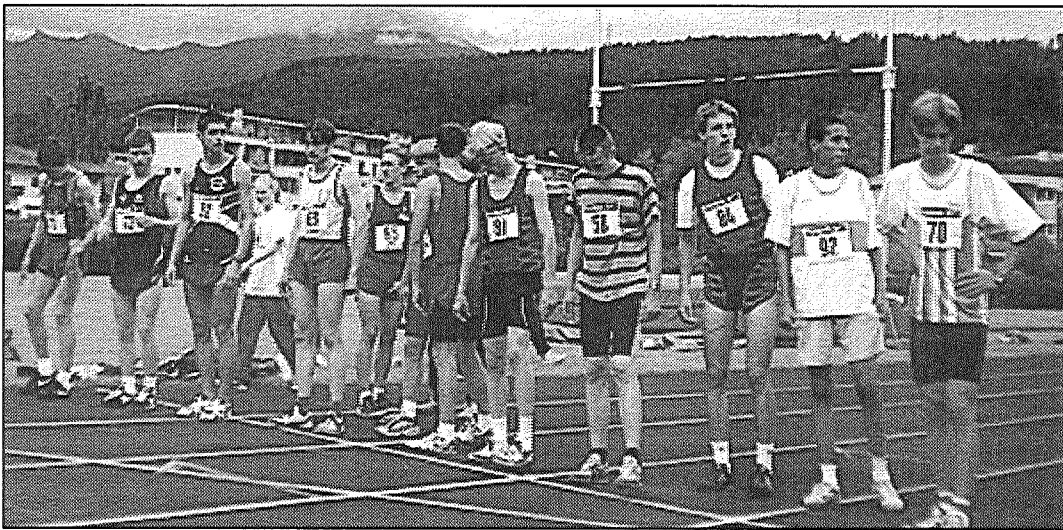
Dažiem jauniešiem vasarā garlaikoties nav laika ne mirkli. Brīvais laiks tiek pavadīts aktīvi un interesanti. Pēc dažiem neveiksmīgiem mēģinājumiem tomēr izdevās sastapt Danu

Voronkinu un Intaru Salenieku, kuri man pastāstīja par braucieni uz Eiropas vieglatlētu jaunatnes sacensībām, kas notika 6. jūlijā Austrijas pilsētā Insbrukā. Vēl no Preiļu rajona sacensībās piedalījās Vadims Patrejevs no Riebiņiem un Guntars Pantelejevs no Livāniem.

Intars jau no astotās klases mērķtiecīgi apmeklēja vieglatlētikas treniņus. Dana gan sākumā interesējusies par galda tenisu. Tagad abi četras reizes nedēļā trenējas vieglatlētu grupā pie trenera Alda Adamoviča. Šīs vasaras sākumā rajona galvenais treneris Jāzeps Lazdāns piedāvājis iespēju piedalīties šajās starptautiskajās vieglatlētu sacensībās. Ar materiālajiem līdzekļiem gan bijis grūti, tādēļ jaunieši ir pateicīgi saviem sponsoriem — Preiļu pamatskolas direktoram Aldim Adamovičam, Preiļu ģimnāzijas direktoram Jānim Eglītim, SIA «Arka» īpašniekam Ārijam Vucānam, Vitālijam. Plīvdam par iespēju piedalīties sacensībās. Lielu paldies viņi saka arī trenerim Jāzepam Lazdānam, kurš vienīgais brauca līdz.

Sacensības Dana un Intars var uzskatīt par ļoti veiksmīgām. Dana skrēja 800 m un ieguva trešo vietu, bet Intars, pievarot 1000 m, ierindojās ceturtajā vietā. Viņš gan ne-

● Intars Salenieks (ceturtais no kreisās) Insbrukā pirms saspringtā starta.

● Dana Voronkina (pirmā no labās) apbalvošanas brīdī.

varot sev piedot: «Tās izjūtas bija briesmīgas. Biju pārliecināts, ka noturēšos trešais, bet pēdējos simts metros mani apdzina itālis. Visu dienu bija slikts garīgais.» Livānietis G. Pantelejevs 3000 m distancē finišēja pirmais.

Sacensībās piedalījušies jaunieši no Zviedrijas, Francijas, Vācijas, Itālijas, Šveices, Dānijas. No Latvijas arī bijis diezgan daudz dalībnieku — no Siguldas, Bauskas, Ventspils, Rojas, Jelgavas, Tukuma. Latvijas jaunieši startējuši godam. Kopā ieguvis vairākas godalgotas vietas, no tām 7 pirmās.

Dana un Intars atzina, ka iespaidi esot neapprakstāmi, jaukas atmiņas. Viņi pabijuši lielajā Insbrukas slēpotāju trasē, Vīnē, Prāgā, Budapeštā, Slovakijā u. c., ieguvuši daudz jaunu draugu. Kā visjautrāko piedzīvojumu Intars atceras mainīšanos ar sporta tērpiem. Amerikāņiem esot hobijs — kā suvenīrus kolekcionēt sporta tērpus. Kāds amerikānis esot pat piemaksājis, lai tikai Intars piekristu lūgumam.

Gan Intaram, gan Danai šāda veida sacensības bijušas pirmo reizi sportā. Abi domā arī turpmāk nopietni mērot.

Inese Pastare

Autovadītāji – projektam «Vakarlēpis – gada putns '97»

KĀ RĪKOSIES TU?

Vēl kāds nenobremzēja...

Kāds nenobremzēja...

Jau otro gadu Latvijas Ornitoloģijas biedrība organizē projektu «Gada putns». Projekta galvenais uzdevums, izmantojot sabiedrībā pazīstamu putnu sugu, popularizēt dabas aizsardzību. Šogad par gada putnu ir izvirzīta apdraudēta putnu suga — vakarlēpis.

Viens no galvenajiem vakarlēpju izmiršanas iemesliem ir sabrukšana uz autoceļiem, tādēļ ļoti svarīga projekta daļa ir autovadītāju aptauja. Līdz 1. septembrim atsūtītās anketas piedalīsies izlozē. Balva — 100 litru uzvarētāja automašīnai atbilstošas degvielas, bet, ja pastmarka, kuru izmantos anketas nosūtīšanai, būs ar vakarlēpja attēlu, tā piedalīsies izlozē, kuras balva būs ceļojums diviem cilvēkiem uz Prāgu no 22. līdz 26. septembrim.

Anketas sūtīt: Projektam «Vakarlēpis – gada putns '97», Latvijas Ornitoloģijas biedrība, a.k. 10, Rīga-47, LV-1047.

Es esmu sabraucis ezi , vardi , čūsku , putnu , citu dzīvnieku .

Man ir bijušas šādas sadursmes ar putniem:

Notrieciu lidojošu putnu reizes Cits variants: _____
 Sabraucu uz ceļa topošu putnu reizes _____

Kāds no putniem, kuru sabraucu topošu, atbilda buketā dotajam aprakstam:

jā tas bija/varēja būt vakarlēpis; nē, tas bija _____

→ Vakarlēpi sabraucu šovasar , pērn , senāk .

→ Šī sadursme notika krēslā , naktī , agrī no rīta .

Vieta piezīmē:

_____

Ja vietās, kur uz ceļiem regulāri uzturas vakarlēpji, izliktu speciālas brīdinājuma zīmes, tās palīdzētu samazināt sadursmju skaitu , tās neko nedotu , nezinu .

Tas, ka daudz putnu iet bojā uz autoceļiem, mani satrauc , neuztrauc , man ir vienaldzīgs .

Šo aptauju veic Latvijas Ornitoloģijas biedrība. Tās darbs putnu aizsardzībā
 mani neinteresē;
 mani interesē, taču es maz par to zinu un gribētu saņemt tuvāku informāciju;
 mani interesē un es gribu to atbalstīt, kļūstot par LOB biedru.

Ja vēlaties piedalīties izlozē, nosūtiet anketu līdz 1. septembrim (pasta zīmogs); ja vēlaties palikt anonīms, šo anketas daļu varat neaizpildīt

Anketu aizpildīja: _____

Pasta adrese: _____

Paraksts: _____

Aizpildīšanas datums: _____

● Vasaras plaukumā.

J. Silicka foto

Neparasti atgadījumi

Precizējums

Latviešu sporta žurnālistiem pa laikam rakstos, radio un TV pārraidēs nākas pārveidot ārzemju sportistu uzvārdus, jo latviski tie skan divdomīgi, lai neteiktu vairāk. Tā savulaik tikām pie ungāru paukotāja Tibora Pāzes, vācu peldētāja Durses, bet piecdesmitajos gados rakstījām par lietuviešu riteņbraucēju Jozu Pampis.

Reiz Baltijas daudzdienu velobrauciena posms finišēja Daugavas stadionā. Sacensību informators, izlēcis no pavadoņu automobiļa, piesteidzās pie finiša līnijas un mikrofonā ziņoja: «Pirmais mērķis sasniedza Lietuvas pārstāvis Jozas Pampis!»

Temperamentīgais Lietuvas sportists izrāva viņam no rokām mikrofonu un tajā iebrēca: «Aš naešu Pampis, aš ešu...» Un skaļi nosauca savu uzvārdu ar pareizo otro burtu!

Juris Brežģis

«Neatkarīgā Rīta Avīze»

Atriebība

Līdz 1991. gadam Ķelnes (Vācija) iedzīvotājs Kristofs Šverss autobusā un tramvajā brauca tikai ar biļeti sauja. Bet tad kādu reizi 28 gadus vecais ķelnietis biļeti nepareizi kompostēja un kāda pārlietu centīga kontroliere, neklausoties viņa taisnošanos, iekasēja soda naudu – 30 markas.

Saniknotais pasažieris nolēma atbērties Ķelnes transporta uzņēmumam, bet savu nodomu īstenoja pilnīgi likumīgi. Ķelnes sabiedriskajā transportā gandrīz 80 markas vērtās mēnešbiļetes īpašnieks drīkst pēc plkst. 19.00, kā arī nedēļas nogalē pārvadāt bez maksas vienu pieaugušo, trīs bērnus, velosipēdu vai suni. Kristofs nekavējoties iegādājās mēnešbiļeti...

Iekāpis autobusā vai tramvajā «atlaižu stundās», viņš nostājās pie biļešu automāta un izvēlējās kārtējo «atbērtības ieroci» – maksāspējīgu pasažieri, kurš vēl nav nopircis biļeti. Kristofs vienmēr gērbjas ļoti solidi, tādēļ iedvēš uzticību pat nepazīstamiem cilvēkiem, sakot: «Biļeti varat nepirkt, brauciet par brīvu. Ja iekāps kontrolieris, sūtiet viņu pie manis.»

Kopš liktenīgā 1991. gada Kristofs, pēc paša vārdiem, tādā veidā pārvadājis 2684 pilnīgi svešus cilvēkus, 2 velosipēdus un deviņus sunus, kaut gan sākumā gribējās

ieriebt transporta uzņēmumam tikai par 30 markām, lai atņemtu netaisnīgo soda naudu. Taču «pavestie» līdzpilsotni esot ļoti pateicīgi, un Kristofam pietrūcis apņēmības pārtraukt atbērtības labdarības akciju. Turklāt viņam ne vien izdevies iekļūt Ginesa rekordu grāmatā, bet arī ieviest tur jaunu disciplīnu – pasažieru kolekcionēšanu. Rekords, protams, pieder viņam pašam.

«Viesis»

Neparastā metāla plātne

60. gadu vidū kāda Igaunijas ciemata iedzīvotājs sāka savā pagalmā rakt aku un uzdūrās nezināmas izcelsmes metāla plātnei. Atslēdzniekam ar milzīgām pūlēm izdevās plātnei izcirst spraugu, bet divus gabaliņus viņš paturēja piemiņai. 1969. gadā viens gabaliņš nokļuva Igaunijas Zinātņu akadēmijā, un tur notika neticams gadījums: inženieri, kas pieskārs paraugam, trāpīja gluži kā elektriskā strāva, un viņš zaudēja samāņu. Speciālisti secināja, ka šo metālu nav iespējams izgatavot ar mūsdienu tehnoloģiju! Nav izdevies arī izrakt visu metāla plātņi, kuru daži uzskata par NLO korpasa virsējo daļu. Dīvainās plātnes noslēpums joprojām paliek neatklāts.

Dīvainās precības

* Šī gada pavasarī kādā Toronto (Kanāda) viesnīcā notika «vis-slapjākās» kāzas pasaulē. Garīdznieks savu svētību jaunajam pārim deva... peldbaseinā. Skūpstīties zem ūdens jaunajam pārim nācās akvalangā, taču tas viņiem grūtības nesagādāja.

* «Vissaldākā» laulāšanās notikusi Ņujorkā (ASV). Tur garīdznieks kopīgai dzīvei svētīja pāri, kas sēdēja vannā ar izkausētu šokolādi. Savukārt «visaukstākā» kāzu ceremonija notikusi pie aizsaluša ezera Mičiganas štatā.

* Kāds amerikāņu pāris no Floridas, šķiet, pārspējis visus, – laulību ceremonija notikusi atrakciju parkā. Kad jaunais pāris karuselī bijis ar kājām gaisā, garīdznieks, arī būdams tādā pat stāvoklī, jautājās līgavai, vai viņa teiks «jā». Neparastā stāvokļa dēļ līgavai aizrāvusies elpa, un «jā» viņa varējusi nošļūpstēt tikai nokļuvusi karuseļa lejaspunktā.

«Rīgas Balss»

Grupa «Migla» izveidojusi savu programmu

Grupa «Migla» ir divu mūziķu projekts, to veido Zigmārs Stikāns un Gints Stankēvičs. Grupa kā pastāvīga formācija izveidojusies 1996. gada nogalē. Abi tās dalībnieki pārsvarā strādā kā studijas muzikanti, kuri palīdz citiem māksliniekiem ierakstīt dziesmas, ja to izpildījums prasa lielāku tehnisko un vokālo profesionālo meistarību, taču jau drīz pēc pirmajām veiksmīgajām dziesmām «Mana puķe» (dziesmu izlasē «Rožu lietus»), «Dejo sniega pārslas» (dziesmu izlasē «Ziemas nakts»), «Mani sagaidi tu» (dziesmu izlasē «Šlāģervasara '97») radās doma par savas programmas izveidošanu. Tās nosaukums ir «Uzsmaidi man!», un tā nupat nākusi klajā, programmas izdevējs ir mūzikas ierakstu kompānija «Gailītis - G». Jaunajā kasetē ir daudz pašu muzikantu oriģinālkompozīciju, tur atradīsiet arī pasaulē slaveno populāro melodiju apdares latviešu valodā.

Audiokasetē cieši savijusās latviešu mūzikas klausītājam tikamās emocionālās noskaņas ar pasaules vieglajai mūzikai raksturīgu izpildījuma profesionalitāti, īpaši jāatzīmē rūpīgi slīpētais piebalsu dziedājums un niansēm bagāts elektronisko mūzikas instrumentu skaņējuma daudzveidīgums.

Mūzikas kompānijas
«Gailītis - G» materiāls

Krustvārdu mīkla

Horizontāli

1. Pagasta centrs Preiļu rajonā. 4. Kurzemes un Zemgales hercogs (1610-1682). 7. Svītra. 8. Mājputni. 9. Latviešu mākslas filma «Ezera sonāte» līdzrežisors. 11. Indijas galvaspilsētas daļa. 13. Potēt ar pumpuru. 14. Pagalms. 19. Vilkst tauvā. 21. Stiklveida pārklājums metāliem. 23. Saldūdens zivs. 24. Ierīces kuģu nostiprināšanai ūdenī. 25. Medību suns. 26. Neapstrādāta aramzeme.

Vertikāli

1. Atveseļoties. 2. Pārplūstoša plava. 3. Asi, smaili izaugumi. 4. Pašsajūta. 5. Amariļļu dzimtas augš. 6. Vienā sītiņā iegūtais kāršu kopums. 10. Iedomīgs cilvēks. 12. Uztura režīms. 15. Baložu dzimtas putni. 16. Nākošais. 17. Saldais ēdiens. 18. Dzēriens. 20. Mudināt uz nosodāmu rīcību. 22. Plēšīgs zvērs.

Šitā, brāļi, dzīvodami...

Andris Briedis ir valmierietis, strādā vietējā laikraksta «Liesma» redakcijā, raksta humoru un satīru. Pirms gadiem 15 publicējis arī mūsu rajona avīzē. Šodien atkal piedāvājam lasītājiem viņa satīriskās humoreskas, kas publicētas grāmatā «Šitā, brāļi, dzīvodami».

Par tituliem

Atkal pierasts, ka mums ir mis Rīga, mis Latvija. Arī vice un vēl citas mis. Un sava mis Vidzemei, Latgalei, sava Kurzemei, Zemgalei. Un drīz vien, tāpat kā trīsdesmitajos gados, sava mis būs katrā pilsētā, pagastā, katrā zaļumballē.

Pie tā pierodam. Bet, izrādās, būs jāpierod vēl pie tā, ka skaistākais, gudrākais, savai sugai atbilstošākais tiek noskaidrots arī dzīvnieku pasaulē. Tā nesen godināja, apbalvoja, apbrīvoja un par mis Latviju kronēja brīnišķīgāko kucīti, par misteru Latviju — lieliskāko suni.

Drīz šādi konkursi un tādi tituli, neapšaubāmi, būs arī kaķiem, govslapiem. Pieradīsim arī pie tā, ka ķēve par mis tiek titulēta, ērzelis par misteru tiek saukts. Bet bail, ka vienus dzīvnieciņus var aizmirst. Lai arī bez tiem mūsu dzīve nav iedomājama, lai arī tie, izrādās, bioloģiski cilvēkam vistuvākie: cūkas.

Tāpēc arī šīs rindas rakstu: cerot, ka drīz mums tomēr būs tituleta, godalgota, apbrīnota cūka — mis Latvija, kuilis misters Latvija.

Arī tāpēc, ka kuilis ir vienīgais mājdzīvnieks, kas latviešu folklorā jau pirms gadu simtiem saukts vārdā, skaniski tuvā šim titulam: par meistarū.

Lops, tāpat kā cilvēks, bez titula nav nekās.

Prozīt!

Tagad tomēr ir forši! Pavisam cita lieta! Ne tā, kā ilgus gadus pirms tam.

Jā, bet kā tad bija pirms tam? Vēl taču atceramies! Vēl labi atceramies, kā dzērām šnabi un stipros vīnus un, to iedrošināti, pabailīgi lamājām Latvijas okupantus, neskaļi stāstījām politiskas anekdotes. Jā, galvenokārt reibumā. Drošāki. Un dažkārt par to vajadzēja atskaitīties. Dažs pat cietumā tika. Par anekdoti, dziesmu, par dažu vārdu. Drūmi laiki bija.

Tagad? Nē, nē, nē! Šnabi, konjaku, džinu, kandžu. Visu ko. Un ar pilnu drosmi, balsi un pārliecību lamājām latviešus. Arī visaugstākos amatus ieņemošos. Un katrs sevi saucam par latvieti. Jo pilnāki topam, jo lielāki, latviskāki esam. Un — lamājam. Bez raustīšanās, bez bailēm. Jo — no kā tad tagad latvietim Latvijā baidīties? Tikai no latvieša! Bet —

cik tad to latviešu ir? Maz. Tos pašus ēdam, runājam, rakstām nost!

Prozīt!

Par!

Tagad atsakāmies no daudzām muļķībām, pie kurām bijām pieraduši tā sauktajā sociālisma celtniecības laikā. Atskan arī šī doma: pasludināt par spēkā neesošām Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas vārdā slēgtās laulības.

Un — pareizi! Kas tās par laulībām! Tāpēc jau arī gandrīz puse to tika izšķirta. Un dažī, pat četrreiz precējušies, tā arī nebija, tā arī nav pareizi apprecējušies. Nē, tās nebija, tās nav īstas, pareizas laulības. Tāpēc tās tiešām jāpasludina par spēkā neesošām. Jo ātrāk, jo labāk. Un lai visi, kuri laulību padlatvijas gados reģistrējuši, bet sadzīvot nevar, šķiras. Bez tiesas, bez soda maksāšanas: ko par spēkā neesošu laulību, t.i., par neko maksāsi?

Skats

Ielas malā stāv pašizkrāvējs. Tā vadītājs, no mašīnas izkāpis, smēķē un garlaikoti skatās apkārt. Aiz mašīnas — traktors ar ekskavatora kausu. Arī tā vadītājs ir spēkavīrs, arī no agregāta izkāpis. Tāpat smēķē, skatās. Vēlāk abi saiet kopā. Runājas. Smēķē. Garlaikoti skatās. Bet sirms vīrs nesteidzīgi lāpsto smiltis no kaudzes traktora kausā.

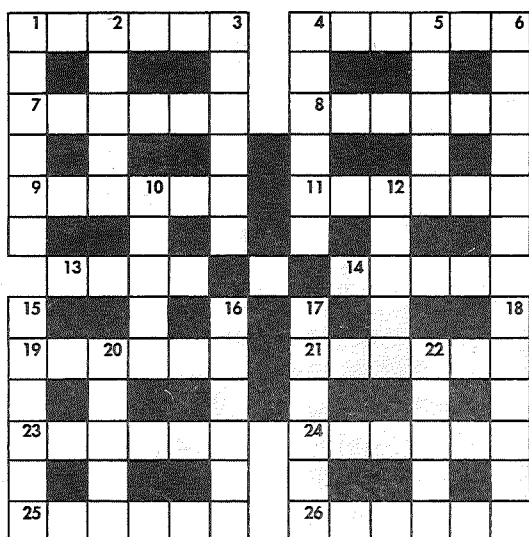
Kad kausis ir pilns, kabīnē iekāpj traktorists. Dažos mirkļos kausis ir iebērtis mašīnā. Traktorists izkāpj. Un atkal skatās. Atkal pīpē. Atkal garlaikoti saruna ar šoferi. Tajā iesaistās arī lāpstotājs — jāatpūšas.

Stāv visi trīs. Vēl arī traktors un mašīna.

Smilšu kaudze tiek sabērta trijos kausos. Pēc katra kausa ir pauze. Pēc trešā mašīna sēžas arī šoferis. Piebrauc pie nākošās kaudzes. Izkāpj. Traktorā sēžas traktorists. Paceļ kausu. Piebrauc pie mašīnas. Nolaiž kausu. Izkāpj. Atkal abi smēķē. Runā. Un — splauj. Pie kaudzes lēni pieiet lāpstotājs. Skatās, nevar izšķirties, no kuras puses sākt: visas puses vienādas.

Un tā — visi trīs skatās. Arī garāmģēji, apkārt sastājušies, skatās. Un ik pa brīdī piestāj vēl kāds, lai redzētu, uz ko tik daudz skatās.

Un ir ko redzēt! Ir ko skatīties! Lai arī — tik pierasts skats.

POLICIJAS ZIŅAS

(no 21. līdz 27. jūlijam)

■ 21. jūlijā saņemts iesniegums par to, ka Preiļos, Pils ielā 12a-3 G.Majiks pastāvīgi rīko ģimenes skandālus. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols. Saņemts iesniegums, ka 18. jūlijā Sīlukalnā, Latgales ielā 7-22 nelikumīgi tirgojusi alkoholu T.Slūka. Arī viņai sastādīts administratīvais protokols. Rudzātos atrasts J.P. liķis bez vardarbīgas nāves pazīmēm.

■ Naktī uz 21. jūliju no G.M. mājas Aglonā aizdzīta automašīna MB. Notiek izmeklēšana.

■ 21. jūlijā no L.Grahoļskas dzīvokļa Preiļos, Daugavpils ielā pazudis televizors un pulkstenis. Arī šajā gadījumā notiek izmeklēšana. Konstatēts, ka laikā no 21. līdz 22. jūlijam Rušonas pagasta Solovjovkā notikusi nelikumīga meža izciršana.

■ 21. jūlijā ģimenes skandālu sarīkojis A.Osmanis no Rušonas pagasta Caunēm.

■ Naktī uz 22. jūliju N.Surguntes dzīvoklī, kas atrodas Līvānos, Rīgas ielā 40-1, izsists logs. Bet iepriekšējā dienā no I.Valaines dzīvokļa Preiļos, Liepājas ielā pazudis krāsu televizors un antena.

■ 22. jūlijā policijā saņemts ziņojums, ka Preiļos, Rīgas ielā 1-1 bieži notiek skandāli un iedzeršanas, kas traucē kaimiņu naktsmieri. Vainīgajiem sastādīts administratīvais protokols. Vārkavas pagasta Zakšos ģimenes skandālu sarīkojis K.Vucāns, bet Rožkalnu pagasta Aizalksnē tā izrikojis R.Mičulis. Abiem sastādīti administratīvie protokoli. Preiļos pret M.R. huligāniskas darbības izdarījis V.Anistratovs. Sastādīts administratīvais protokols. Saunas pagasta Smelteros T.Smoljenska draudējusi ar izrēķināšanos G.P. Bet Līvānos, Smilšu ielā 7 alkohola reibumā ģimenes skandālu sarīkojis J.Paškova. Viņam izteikts oficiāls brīdinājums. Administratīvais protokols par ģimenes skandāla sarīkošanu alkohola reibumā sastādīts P.Bojāram no Vārkavas pagasta Ančiniem. Braucot pa ceļu Špoģi-Preiļi, 10. kilometrā automašīnas Ford Escort vadītājs M.Verze neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, nobrauca no ceļa un apgāzās. Satiksmes negadījuma rezultātā cietusi pasažiere A.V., kura nogādāta Preiļu slimnīcā. Preiļu slimnīcā ar liesas plīsumu nogādāta T.L. Notiek izmeklēšana.

■ 23. jūlijā Riebiņos I.B. necenzētiem vārdiem esot aplamājis N.Ū. bērns. Savukārt N.Ū. tikpat necenzētiem vārdiem esot aplamājis I.B. bērns. Abām kundzēm sastādīti administratīvie protokoli. Riebiņu pagasta Stabulniekos nodegusi L.Smukstes vasaras virtuve. Nelaime radusies krāsns kurināšanas ugunsdrošības noteikumu pārkāpšanas rezultātā.

■ Naktī uz 23. jūliju no J.V. mājas pagalma Līvānos, Rīgas ielā 30 aizdzīta automašīna Audi 100. Notiek izmeklēšana.

■ 24. jūlijā Aglonā A.Valainis alkohola reibumā nepakļāvās policijas darbinieku prasībām. Sastādīts administratīvais protokols. Preiļos uz Rēzeknes ielas policijas darbinieku prasībām nepakļāvies Hardins. Arī viņam sastādīts administratīvais protokols. Ceļa Rīga-Daugavpils 196. kilometrā automašīnai MAZ atkabīnājās piekabe un iebrauca grāvī. Protams, piekabe tika bojāta. Preiļu pagasta Ličos pazuda 60 metri žoga pinuma. Notiek izmeklēšana. J.Vanags Preiļos, Liepājas ielā 41-3 izdarīja huligāniskas darbības pret I.V.

■ 25. jūlijā Z.Aleksejeva konstatēja, ka no lauku mājām Rušonas pagasta Kalnackos pazuduši mājiņputni. Notiek izmeklēšana. Saunas pagasta Smelteros atrasts L.B. liķis ar durtu brūci krūšu apvidū. Aizturēts aizdomās turētais, notiek izmeklēšana. Preiļu pagasta Badalkā izcēlās ugunsgrēks, kura rezultātā izdega 1,5 hektāri purva. Rudzātu pagasta iedzīvotājs V.Morozovs izdarīja huligāniskas darbības pret N.G. un viņas meitu.

■ 26. jūlijā V.Belusovs sarīkoja ģimenes skandālu sievas darba vietā. Rudzātos, Mehanizatoru ielā 12 ģimenē skandalēja J.Brūvers. Aglonas pagasta Jaudzemos J.Valainis alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret M.J. Rožupē, Skolas ielā 3-5 alkohola reibumā ģimenē skandalēja V.Isajevs.

■ 27. jūlijā saņemts ziņojums par to, ka uz ceļa Priekulji-Razivka nošauts J.Slīcai piederošais suns. No T.Goldovas pagraba Līvānos, Rīgas ielā 128 pazudušas divas burkas ar kompotu. Notiek izmeklēšana. Līvānos uz Rīgas ielas notika sadursme starp automašīnu VW Golf, kuru vadīja L.Odnorogova, un motociklu «Jawa», kuru vadīja V.Daugavietis. Cietušo nav, bojāti abi transporta līdzekļi. Pelēču pagasta Bramaņos V.Filipovs alkohola reibumā izdarījis huligāniskas darbības pret H.D.

Pēc rajona policijas nodaļas informācijas ziņas sagatavoja L.Kirillova

Policisti aizdomās turētos kailus sēdina skudru pūznī

Kā informēja laikraksts «Diena», Liepājas pilsētas tiesā 21. jūlijā sāka izskatīt kriminālietu par divu bijušo policistu pieļauto dienesta pilnvaru pārsniegšanu. Bijušie policisti, izmeklējot kādu laupīšanas gadījumu, pret aizdomās turētajiem pielietojuši vardarbību ar spīdzināšanas pazīmēm, kas izpaudušās visai savdabīgā veidā.

1996. gada aprīlī policijas inspektori pratināšanas laikā ar steku un kaprona striķi situši divus aizdomās turētos, pēc tam ar dienesta mašīnu aizveduši uz mežu netālu no Liepājas, kur viņus saslēguši roku dzelžos, izģērbusi kailus, situši ar steku un žagariem un pēc tam iemetuši skudru pūznī. Lai palielinātu aizturēto ciešanas, viens no policistiem ar koku sabakstījis pūzni un tādējādi sakaitinājis skudras. Lai panāktu atziņanos, policisti izmantojuši arī citas vardarbīgas metodes.

Kriminālietas izskatīšanu, kā dažas dienas vēlāk ziņoja «Diena», Liepājas pilsētas tiesa pārtraukusi līdz rudenim.

Arī tiesas zaudējumus var atlīdzināt

Latvijas Ministru kabineta sēdē akceptēts likumprojekts «Par zaudējumu, kas nodarīti izziņas izdarītāja, prokurora vai tiesneša nelikumīgas rīcības rezultātā, atlīdzināšanu». Projektu iesniegs izskatīšanai Latvijas Saeimā, un tā apstiprināšanas gadījumā, sākot ar 1998. gadu, personas, pret kurām piemēroti nepamatoti pasākumi, varēs pieprasīt valstij kompensāciju.

Likumprojektā noteikti apmēri un kārtība, kādā tiek atlīdzināti zaudējumi, kas izziņas izdarītāja, prokurora vai tiesneša nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā, pildot dienesta pienākumus, ir nodarīti fiziskajām personām. Pamats zaudējumu atlīdzināšanai ir attaisnojošs tiesas spriedums neatkarīgi no attaisnošanas motīviem, krimināllietas izbeigšana tādu apstākļu dēļ, kas reabilitē attiecīgo personu, un administratīvās lietu izbeigšana.

Pretendēt uz atlīdzību var šādos gadījumos: ja personai atņemta brīvība vai piespriests cits kriminālsods; kā drošības pasākums piemērota aizturēšana vai mājas arests; persona aizturēta likumā par kriminālprocesu noteiktajā kārtībā; persona piespiedu kārtā ievietota ārstniecības iestādē.

Likumprojektā paredzēts kompensēt pilnīgu vai samazināto īpašuma vērtību tad, ja īpašums pilnīgi iznīcināts vai tā vērtība samazinājusies, kad īpašnieks atradies brīvības atņemšanas vietās un nav spējis pietiekami gādāt par savu īpašumu un nodrošināt tā saglabāšanu, kā arī nav saņēmis ienākumus (peļņu) par likumīgu uzņēmējdarbību, par uzņēmumu līgumiem un citu saimniecisko darbību tāda apjomā, kas nepārsniedz personas vidējos ienākumus gadā. Šie dati doti personas ienākumu izziņā, ko Valsts ieņēmumu dienests izsniedz par pēdējo taksācijas gadu. Vienlaikus ir jāatjauno pārturētās sociālās un darba garantijas. Personu pieteikumus par zaudējumu atlīdzību izskatīs Tieslietu ministrija un Ģenerālprokuratūra.

Tā kā likuma piemērošana var radīt ievērojamus un grūti prognozējamus izdevumus valsts budžetā (pēc provizorisksiem aprēķiniem, līdz Ls 4-5 miljoniem katru gadu), valdība pieņēma konceptuālu lēmumu: zaudējumi jāatlīdzina no speciāli šim mērķim paredzētiem valsts budžeta līdzekļiem. Tādāt personas, kam ir tiesības uz kompensāciju, varēs iesniegt zaudējumu kompensācijas pieteikumus tikai nākamajā gadā, t.i., pēc valsts budžeta izstrādāšanas.

Tādējādi, ja pēc izskatīšanas parlamentā šis princips netiks grozīts, pirmās kompensācijas reāli var tikt izmaksātas ne agrāk kā pēc 1999. gada 1. janvāra.

«Bizness & Baltija»

Informē Preiļu rajona sociālās apdrošināšanas pārvalde

Par kontu paziņojumiem

Jūlijā strādājošie iedzīvotāji sāka saņemt Valsts Sociālās apdrošināšanas fonda kontu paziņojumus no Rīgas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem.

Paziņojumiem ir informatīvs raksturs. Tos sūta tādēļ, lai cilvēki uzzinātu, vai par viņiem tiek maksāts sociālais nodoklis. Ja nav pārliecības, vai konta paziņojumā summa ir pareiza, Preiļu rajona sociālās apdrošināšanas pārvaldē var iegūt precīzētus datus, kā arī saņemt atbildes uz citiem jautājumiem par sociālo apdrošināšanu. Par sociālā nodokļa nomaksu var interesēties pie darba devēja. Darba ņēmējs šādi var kontrolēt darba devēju par sociālā nodokļa iemaksām.

Kontu paziņojumi var būt kļūdaini, ja darba devējs iesniedz nepareizus, nesalasāmus ziņojumus vai arī nokavē to iesniegšanas termiņus. Ja sociāli apdrošinātā persona, kurai tiek izsūtīts konta paziņojums, nedzīvo pēc adreses, kas dota Pilsonības un imigrācijas departamenta (PID) datu bāzē, vēlams tos nogādāt uz SAP, lai turpmāk tas neatkārtotos.

Daudzi cilvēki strādā vairākās darba vietās vai gada laikā bieži maina darba vietas. Viņiem grūti izsekot, vai ir veiktas visas iemaksas. SAP darbinieki sniedz informāciju jebkuram (uzrādot pasi), kas interesējas par sava konta stāvokli. Jāņem vērā arī tas, ka šāda akcija valstī notiek pirmo reizi,

un tās veikšanā iesaistītas četras iestādes — VSAF, PID, «Latvijas Elektroniskais pasts» un «Latvijas pasts».

Kā aprēķina pensiju kapitālu?

Pensijas kapitāls ir summa, kuru izmanto pensijas apmēra tālākos aprēķinos. Šo summu veido 20% no apdrošinātās personas darba ienākumiem, kurus aplik ar sociālo nodokli.

Pensijas kapitālu aprēķina pēc formulas: $K = V_i \times m \times 0,2$.

V_i — vidējā iemaksu alga, m — mēneši, kurus izmanto vidējās iemaksu algas noteikšanai, $0,2$ — valsts noteiktā likme pensijām.

Neskaidrību gadījumā personas sociālās apdrošināšanas pārvaldē (SAP) var pieprasīt informāciju par darba devēju un saņemt izziņu ar vadītāja parakstu, salīdzināt informāciju ar pirmdokumentiem (tāl. 22183 vai 22103).

Kas ir sociāli apdrošinātā persona?

Sociāli apdrošinātā persona — tā ir persona, kas ir darba tiesiskajās attiecībās ar darba devēju, kas sasniegusi 15 gadu vecumu, kā arī pašnodarbinātās personas vai tās ģimenes loceklis, kuras nodarbinātība pielīdzināma darbam (individuālā uzņēmuma īpašnieks, zemnieku saimniecības īpašnieks un viņu ģimenes loceklis), ja tā ir izdarījusi vai par to ir izdarīti sociāli nodokļa maksājumi. Sociāli

Top ķīlu reģistrācijas kārtība

Lai Latvijā ieviestu kustamās mantas ķīlu reģistrāciju, Ministru kabineta komitejas sēdē akceptēti un nodoti tālākai izskatīšanai valdībā grozījumi Civillikumā, Latvijas kriminālkodeksā, likumos «Par uzņēmējdarbību», «Par LR Uzņēmumu reģistru», «Par aviāciju» un «Par apdrošināšanu». Paredzēts, ka grozījumus minētajos likumos izdarīs valdība Satversmes 81. panta paredzētajā kārtībā.

Kā paskaidroja LR Uzņēmumu reģistra galvenais notārs Māris Gulbis, jau martā valdība konceptuāli atbalstīja kustamās mantas ķīlu reģistrācijas variantu, kurš paredz kustamo mantu ķīlas reģistrēt tajās pašās institūcijās, kur tiek reģistrēta konkrētā manta: gaisa kuģi — Civilās aviācijas gaisa kuģu reģistrā, transportlīdzekļi — Ceļu satiksmes drošības direkcijā, traktortehnika — Valsts tehniskās uzraudzības inspekcijā, vērtspapīri — Centrālajā depozitārajā, bet citu kustamo mantu (uzņēmumu, to daļu u.c. mantu) iekļāšana — LR Uzņēmumu reģistrā.

Ķīlu reģistrs samazinās afēru iespējamību

M.Gulbis uzsvēra, ka Latvijā jau sen ir nepieciešamība izveidot vienkāršu un darboties spējīgu metodi, kas spētu izskaust tik bieži sastopamo situāciju, ka kredīta saņēmējs vienu un to pašu ķīlu iekļājis divām dažādām kredītiestādēm vai arī uzņēmuma īpašnieks divas reizes pārdevis sev piederošas akcijas. Turklāt šādas situācijas Latvijā jau ir bijušas. Tāpēc jāveido ķīlu reģistrs, kurā fiksētu visus akciju un uzņēmumu kapitāla daļu, kā arī mantu iekļāšanas gadījumus. Tad nerastos situācija, ka vienas un tās pašas akcijas vai kapitāla daļas iekļā vairākām personām vienlaikus. Tas būtu jāzina ne tikai potenciālajiem uzņēmuma pircējiem un kredītiestādēm, bet arī konkrētā uzņēmuma sabiedrības partnerim un jebkuram citam interesentam. «Ķīlu reģistrs samazinātu afēru skaitu un pasargātu biznesa vidi no šādiem vienas dienas biznesmeņiem — afēristiem. Vajadzības gadījumā personas, kuras gatavojas veikt darījumu ar konkrētu uzņēmumu, varētu noskaidrot, ieskatoties ķīlu reģistrā, vai uzņēmums ir iekļājis savus līdzekļus un, ja ir, tad kādā līmenī.» norādīja LR Uzņēmumu reģistra galvenais notārs. Par kustamās mantas ķīlas reģistrāciju valsts nodeva varētu būt Ls 15-25 robežās, bet ķīlas dereģistrācija — bez maksas. Tāpat tiek strādāts pie kustamās mantas ķīlu reģistrācijas un dereģistrācijas nosacījumiem, kā arī reģistrā esošās informācijas saņemšanas noteikumiem un valsts nodevas apmēra par šādas informācijas saņemšanu.

«Dienas Bizness»

apdrošinātā persona ir arī tāda persona, kurai likumā «Par valsts pensijām» ir noteiktais apdrošināšanas stāžs.

Sociāli apdrošinātās personas ir:

- personas, kas ir nodarbinātas algotā darbā (darba ņēmēji);
- pašnodarbinātās personas;
- pašnodarbinātās personas ģimenes locekļi (laulātais, vecāki, bērni un citi apgādājāmie, kas saņēmuši 15 gadu vecumu un nemācās mācību iestādes dienas nodalā un netiek nodarbināti šīs ģimenes uzņēmumā uz līguma pamata);
- bezdarbnieki, kuri saņem bezdarbnieka pabalstu;
- personas, kas atrodas obligātajā militārajā dienestā Nacionālajos bruņotajos vai Iekšlietu ministrijas militārajos formējumos;
- personas, kas kopj bērnus vecumā līdz 1,5 gadiem;
- personas vecumā no 15 līdz 30 gadiem, kas mācās vispārējo vidējo arodizglītības, vidējo speciālo un augstāko mācību iestāžu dienas nodalās, bet ne ilgāk par 7 gadiem, maģistratūras vai pēcdiploma kvalifikācijas celšanas kursu dienas nodalās;
- nestrādājošie invalīdi (līdz pensijas vecuma sasniegšanai).

Sociāli apdrošināto personu reģistrācija tiek veikta SAP pēc darba devēja juridiskās adreses vai pašnodarbinātās personas dzīves vietas (pieraksta).

I.Mihailova,
Preiļu rajona SAP vadītāja

Latīņu valodā augusts nozīmē — svētais, cienījamais. Senie latvieši šo mēnesi saukuši par suņu vai labības mēnesi. Pēc senās Romas kalendāra gadā bija nevis divpadsmit, bet gan desmit mēneši. Tāpēc augusts bija sestais mēnesis (sextilis).

Auns

(21. marts — 20. aprīlis)

Auniem laimīgas dienas būs 1., 8., 15., 21., 22. augusts. Iespējamas negaidītas finansiālas grūtības, taču jūs tās pārvarēsiet ar kāda drauga palīdzību. Ģimenes dzīvē viss normāli, bet tāpēc arī nedaudz garlaicīgi. Jums radīsies vēlēšanās aizbēgt no ikdienības.

Augusta vidū var gadīties vilšanās mīlestības lietās (ak, es taču par viņu biju citādās domās!). Tiem Auniem, kuri dzimuši aprīlī, radīsies iespēja doties atvaļinājumā vai satikties ar jaunu un simpātisku cilvēku kompāniju. Bet! Esiet uzmanīgi, jo varat iekļūties «piedzīvojumos» un avantūrās.

Mēneša sākumā un vidū jūs būsit neapmierināti paši ar sevi, tāpēc centieties pārvarēt sevi pašlepnumu.

Nelaimīgas dienas 5., 12., 19., 26. augustā.

Vērsis

(21. aprīlis — 21. maijs)

Var rasties labvēlīga situācija jūsu kāpšanai pa karjeras kāpnēm ne tikai darbā un skolā, bet arī mājās un attiecībās ar draugiem un mīļotajiem. Tas ļaus jums no dzīves saņemt vairāk prieka nekā jūs cerējāt.

Strādāt gan nāksies ļoti daudz, un rezultāti nebūs slikti. Tomēr esiet uzmanīgi 2., 9., 16., 23. un 30. augustā. 15. un 16. augustā, kā arī 21., 22. un 29. augustā esiet īpaši prātīgi — var rasties domstarpības ar likumu un pat kautiņi ģimenē.

Vērsiem augsts ir vislabvēlīgākais mēnesis atpūtai un atvaļinājumam. Tas, kurš dosies ciemos (pat uz ārzemēm), būs ļoti apmierināts, bet nenozēlos arī tie, kuri paliks mājās.

No 15. līdz 23. augustam neestrīdieties ar priekšniecību. Pievaldiet savu godprātību, citādi jūsu potenciālās iespējas «aizpeldēs» pie citiem. Pārvariet savu lepnumu!

Laimīgas dienas 1., 8., 14., 24., 31. augustā. 8., 12., 15., 16. un 26. au-

gusts labvēlīgas dienas mājas darbiem, ciemošanās reizēm, darbiem dārzā un tā tālāk. Tie Vērsi, kas nav nodibinājuši savas ģimenes, varēs sastapt potenciālos dzīves biedrus vai vienkārši labus draugus. Tāpēc nepalaidiet garām šīs iespējas. Visu mēnesi — labas attiecības ar bērniem, kaimiņiem vai nejausi sastaptiem cilvēkiem.

Dvīņi

(22. maijs — 21. jūnijs)

4., 5., 6., 16., 19., 20., 26. augustā labāk nepieņemiet galīgos lēmumus, pat samaziniet darījumu kontaktu skaitu. Ieteicams būt uzmanīgiem arī finanšu lietās. Šajās dienās laime var jums pagriezt muguru. It īpaši 5. augustā varat kļūt par intrīgu upuri, kāds jūs var pamatīgi apmelot, un jūs tā sanervozēsieties, ka nokļūsit slimnicā.

Tomēr neaizmirstiet, ka jums ir ļoti augsts profesionālo zināšanu līmenis, nestandarta domāšana, jūs esat komunikabls un vienmēr korekts. Tāpēc jūsu ienaidnieki tiks nokaunināti, bet augusta pēdējā nedēļā jūs pašus gaida veiksmē. 25., 26., 29., 30. un 31. augustā, kas būs jūsu veiksmīgās dienas, varat ceļot vai doties ciemos.

Vēzis

(22. jūnijs — 23. jūlijs)

Vēžus gaida daudz pretrunīgu emociju: harmonija veselībā un pēkšņi spēku izsīkums un sliktas noskaņojums. Bieži iespējama melanholijs un pesimisma uzbangojumi.

1. un 2. augustā labāk nedomājiet par pagājušajām nepatikšanām, citādi uznāks depresija. Mēneša sākumā droši varat palauties uz draugu morālu atbalstu, materiālu un pat fizisku palīdzību.

6., 10., 18., 19. un 26. augustā saņemiet sevi rokās. Jūsu galvenā nelāme, ka neticat saviem spēkiem, kuru ir pietiekami. No 15. līdz 22. augustam Vēžiem gaidāma smaga nedēļa, jo var klibot veselība. Var gadīties sarežģītas situācijas attiecībās ar tuviniekiem. Sievietēm tādēļ histērisks noskaņojums un, protams, galvassāpes.

No 15. līdz 22. augustam pacientieties nepirk mantas, bez kurām varat iztikēt. Bet jums tik ļoti patīk iepirkties! Labāk atturēties no šī prieka, jo cietīs jūsu finansiālais stāvoklis. 4., 9., 17., 21. un 29. augusts — labvēlīgas dienas jums un jūsu darbiem.

Lawa

(24. jūlijs — 23. augusts)

Mājas darbi mīšies ar sabiedriskajiem. Tomēr galvenā uzmanība ģimenei. 1. un 2. augustā nesabojājiet paši savu noskaņojumu, uzkurinot vecus apvainojumus. Kāpēc jums tas vajadzīgs? Pagātne tik un tā neatgriezīsies. Dažādas nepatīkšnas var gadīties 9., 22., 28., 29. un 30. augustā. Pacientieties izvairīties no ļaunu drūzmas, rindām, mītiņiem. Bet tie Lauvas, kam ir slima sirds, nedrīkst aizmirst par zālēm, kaut vai validolu. Pilnīgi jāatturas no alkohola lietošanas.

No 5. līdz 14. augustam būs visaugstākās darba spējas, saasināta intuīcija. Izsmalcinātas jūtas, intimitāte. Tomēr noteicošais ir jūsu griba. Nepatīkšanas var gadīties 9., 19., 23., 28. un 30. augustā. Tad labāk sēdēt mājās vai uzturēties tuvu draugu pulkā. Optimismu, patiku un apmierinājumu sagādās saskare ar bērniem.

Jaunava

(24. augusts — 23. septembris)

Augusts paies bez īpašiem notikumiem. Jaunavas dzīvo un darbojas plānveidīgi, kvalitāte tām vienmēr ir svarīgāka par kvantitāti. Augusta pirmā dekāde var atnest finansiālus sarežģījumus — neapdomīgas izšķērdības dēļ (īpaši 10. augustā). Tāpēc labāk atlikt solījumu izpildi arī saviem tuviniekiem. Līdzīga situācija var atkārtoties arī mēneša otrajā pusē.

Izvairieties no avantūrām savā darba vietā, laidiet tās gar ausīm. Jūsu dzīves aktivitāte vislielākā būs tieši augusta beigās: lietišķi kontakti, augsts jūsu profesionālo zināšanu un iespēju novērtējums. Veiksmīgi pirkumi.

neriskējiet 4., 11., 15., 23. un 28. augustā. Viss labi izdosies 5., 6., 7., 8., 15., 22., 24. un 31. augustā.

Svari

(24. septembris — 23. oktobris)

Augustā Svari spēš atrisināt un līdz galam padarīt visus savus labos darbus. Svaru taisnīgums radīs labu iespādu apkārtējos cilvēkos. Bet mēneša pirmajā pusē neriskējiet ar naudu, neuzticieties bankām.

6. un 7. augustā esiet uzmanīgi un taktiski. Ja riskēsiet, iespējams, ka jūs kāds apmelos, tāpēc nāksies nervozēt un raudāt. Draugiem un tuviniekiem mazāk stāstiet par savām ģimenes lie-

tām. 10. augustā neko nepērciet, īpaši veikalos. Šajā dienā jūs būsit īpaši izšķērdīgi, par ko vēlāk nožēlosiet.

Augusta otrajā pusē atcerēsieties vecākus, radus un citus tuviniekus, jo jutīsieties nedaudz vainīgi par agrāko vēsumu vai vienaldzību. Tāpēc ar savu rīcību gribēsiet atjaunot viņu labvēlību un mīlestību.

Nepalaidiet garām patīkamu iespēju, kuru liktenis jums sagādās 2., 11., 12., 24. un 29. augustā. Visi notikumi vērsīsies tikai jums par labu.

Skorpions

(24. oktobris — 22. novembris)

Skorpioniem tas var būt ļoti sašpringts mēnesis. Taču viņi vienmēr gatavi riskēt savā mērķa sasniegšanai. Lai viss noritētu jums labvēlīgi — stingri kontrolējiet savus skorpioniskos izlēciņus, īpaši 2., 16., 23. un 30. augustā.

Jūs atradīsiet iespējas un apslēptus avotus savu plānu realizēšanai 4., 13., 17., 20., 25. un 27. augustā. Bet sev svarīgākos jautājumus mēģiniet atrisināt 20. augustā. No 29. līdz 31. augustam ar nopietnām lietām labāk nenodarboties, jo varat zaudēt kontroli pār sevi. No pārguruma brīžiem varat kļūt vienaldzīgi.

16. un 22. augustā nekur nebrauciet. Ja tāds brauciens ielānāts, pārceliet to. Atsāketies arī no alkohola, citādi nāksies nožēlot, visu augustu.

Strēlnieks

(23. novembris — 21. decembris)

Strēlniekiem augusts nav tas labākais mēnesis. Īpaši nejauka var būt pirmā nedēļa. Būsit sasaistīti, jūs nomāks vienaldzība. Nāksies saskarties ar dažādiem šķēršļiem.

Atturieties no iesaistīšanās konflikt-situācijās, jums tās var beigties slikti. Gaidāma neliela atelpa, bet no 17. līdz 23. augustam jauns pārbaudes loks — psiholoģisks diskomforts neļaus saņemt gandarījumu no paveiktā. Šajā laikā nepāļānoiet arī svarīgus darbus.

Nepatīkšanas var gadīties 22. un 31. augustā. Samērā labvēlīgas dienas var būt 2., 7., 20. un 25. augustā.

Mežāzis

(22. decembris — 20. janvāris)

Mēneša sākums jums būs visai smags. Nāksies sasprindzināt visus spēkus, izturību, atjautību un drosmi

riskēt. Jūs gaida situācija, kad nāksies pieņemt kādu svarīgu lēmumu. Esiet arī uzmanīgi, jo augusts Mežāžiem var atnest arī nelāmes gadījumus. Neiesaistieties konfliktos ar tuviniekiem, kaimiņiem vai vienkārši garāmgājējiem. Varat sasīties, nokrist.

22. un 31. augustā jūsos var rasties agresivitāte, niknums. Uz veiksmi un panākumiem varat cerēt 20., 21., 23., 24., 25. augustā. Citās dienās nekas izcils nav sagaidāms.

Ūdensvīrs

(21. janvāris — 19. februāris)

Ūdensvīriem augusts paies bez īpašiem notikumiem. Mēneša sākumā būs vajadzīgs gribasspēks, lai pārvarētu šķēršļus savu plānu īstenošanā. Atturieties no «sprādzieniem» savos vārdos — tas var radīt konfliktus attiecībās un depresiju. No 1. līdz 12. augustam atturieties no riskantas rīcības, nekāpiet nekur un skatieties zem kājām.

Ūdensvīru galvās daudz fantāziju, piemēram, pārbaudīt savas laulības saīšu ciešumu. 19. augustā iespējams neliels brauciens kopā ar draugiem. Visu mēnesi Ūdensvīri būs ļoti aktīvi un, ja paši to gribēs, varēs uzlabot savu materiālo stāvokli. Vajadzēs riskēt.

Labvēlīgas dienas: no 25. līdz 31. augustam. No 25. līdz 29. augustam paredzamas tās vislabvēlīgākās dienas Ūdensvīriem.

Zivis

(20. februāris — 20. marts)

Mēnesis sāksies visai nomāktā noskaņojumā, būsit kaprīzi. 1. un 2. augustā esiet uzmanīgi un prātīgi, neļaujiet valū nīknamam. Bet jau 4. augustā būsit tikusi galā ar savu nejauko noskaņojumu. 10. augustā var gadīties neveiksmes mājās. Toties no 12. līdz 14. augustam Zivīm būs vislabvēlīgākās dienas. Šajā laikā vairāk uzmanības veltiet saviem bērniem. Jūs taču esat maigs un iejūtīgs cilvēks.

Jūs noteikti būsit uzvarētājs visās negatīvajās situācijās, kuras var gadīties 17., 18. un 24. augustā (konflikti darbā un mājās). Šis laika periods galīgi neatbildīs Zivju prasībām un iespējām tās realizēt.

Neatlieciet nopietnus darbus uz vēlāku laiku. Labas dienas 19., 20. un 29. augustā. Sliktas dienas 5., 11., 26. un 30. augustā.

Aglonas pagasta padome konkursa kārtībā aicina darbā tehnisko darbu vadītāju. Pamatprasības — augstākā celtniecības vai inženiertehniskā izglītība. Tāl. uzziņām 15338.

Pārdod

Audi-80, 1986. g. Tāl. 23240;

VW Golf, 1978. g., 500 \$ Tāl. 23987;

VW Santana, 1984. g.; Ford Orion, 1984. g. Tāl. 21525;

Opel Kadett. Tāl. 17629 pēc 21;

divus M-412, Ls 200. Tāl. 23646 vakaros;

GAZ-52, 1987. g.; četorkorpusu arklū; uzkarināmo kultivatoru. Tāl. 36532, 33733;

ZIL-43310 (dzelis); traktoru MTZ-82 vai maina pret zāģbaļķiem. Tāl. 44927, 44060;

paštasītu traktoru labā tehniskā stāvoklī. Tāl. 65069;

mīgotājus (400 l, 600 l, 800 l); minerālmēslu kļiedētājus; nulļu presi; cementu; kalķi. Tāl. 65147;

vienistabas dzīvokli. Tāl. 21890;

grūnsu teli. Tāl. 52477;

govī; ķēvi. Tāl. 55692;

govīs; piena dzesētāju (200 l, 3 fāzes); vakuumsūkni (3 fāzes). Tāl. 21442 vakaros;

govī; transportiera lenti; TG-1,5; kviešus un miežus. Tāl. 36624;

kumelju (11 mēn.). Tāl. 13548.

Pērk

divorkorpusu arklū. Tāl. 37573;

silīkātķieģeļus. Tāl. 22590;

kartupeļus. Tāl. 55648.

Maina

T-40 AM pret T-25. Tāl. 36699.

Dažādi

Celtnieka, mūrnieka pakalpojumi. Tāl. 13515.

Līvānu pilsētas dome izsludina konkursu par 4000 t mazuta piegādi 1997./98. g. apkures sezonai.
Konkursa noteikumus var saņemt pilsētas domē Līvānos, Rīgas ielā 136. Piedāvājumi jāiesniedz domē līdz 1997. gada 7. augustam plkst. 16.00. Tāl. 43623.

Valsts Višķu lauksaimniecības tehnikums turpina uzņemt audzēkņus 1997./98. m.g. šādās specialitātēs:

1. lauksaimniecība ar specializāciju lauksaimniecības mehanizācijā. Darba profesijas: autoremontatslēdznieks, A, B, C, D kategorijas traktortehnikas vadītājs, B, C kategorijas autovadītājs.

Mācības notiek latviešu valodā. Mācību laiks 3 gadi 10 mēneši;

2. mājturība ar specializāciju pavārmācībā. Darba profesijas: pavārs, konditors, šuvēja, B kategorijas autovadītājs.

Mācības notiek latviešu valodā. Mācību laiks 3 gadi 10 mēneši;

3. mājamatniecība ar specializāciju metālapstrādē. Darba profesijas: galdnieks, atslēdznieks, metinātājs, B kategorijas autovadītājs.

Mācības notiek latviešu valodā. Mācību laiks 3 gadi 10 mēneši.

Uzņemšana tehnikumā notiek ņemot vērā izglītības dokumenta un izlaiduma eksāmena vidējo atzīmi, izdarot testēšanu.

Dokumenti jāiesniedz līdz šī gada 20. augustam.

Jāiesniedz šādi dokumenti: izglītības dokuments (oriģināls), raksturojums, medicīniskā izziņa 026 u, 6 foto 3 x 4.

Tehnikuma adrese: p/n Višķi - 1, Daugavpils raj., LV - 5479. Tāl. 72111, 72388.

Pērk mežu, cirsmas vai zāģbaļķus.

Tāl. Līvānos 43474.

KEMIRA REMONTNIKES

Piedāvā:

- minerālmēslu ziemājiem: NPK 0:11:20, NPK 13:16:18;
- amonija salpetri, kālija hlorīdu, superfosfātu;
- augu aizsardzības līdzekļus.

Mūsu adrese: Aglonas stacijā, Avotu ielā 9. Tāl. 65147.

AKB «Baltijas Tranzītu Banka» paralēli tradicionālajiem bankas pakalpojumiem

- veic: automašīnu obligāto apdrošināšanu, veselības apdrošināšanu;
- slēdz: lizinga līgumus sadzīves tehnikas iegādei SIA «Livengoft»;
- pārdod: ceļojuma čekus (Traveles Cheques);
- iepērk: zeltlietas un izsniedz kredītus kilā pret zeltlietām.

Tālrunis Līvānos 44192, 43962; Preiļos 24662.

Pērk skuju koku un lapu koku zāģbaļķus un sīkbaļķus.

Tāl. 44927, 44060.

Aicinām darbā aģentus sertifikātu iepirkšanai!!!
Tāl. 8-252-35151 no 9.00 līdz 16.00.

PAR LABĀKĀJĀM CENĀM PĒRK UN PĀRDOD

SERTIFIKĀTUS LOTERIJA

Pie mums pārdotās sertifikātu grāmatīņas reizi mēnesī piedalās izlozē, kur laimētāji atkārtoti saņem tādā naudā summu, kādu saņēma, sertifikātus pārdodot.

PREILU PILSĒTAS DOMĒ, tālr. 21075; LĪVĀNOS, STACIJAS 1 (bijušais pakalpojumu kombināts), tālr. 44228 darba laikā, 41221 vakaros. Līvānos veic kopēšanas darbus. Pakalpojumu cena 2 santīmi. Tāl. 44228.

Pērk privatizācijas sertifikātus par visaugstākajām cenām Preiļos, Brīvības ielā 1, 2. stāvā katru darbdienu no 9 līdz 17, tel. 22700, un Līvānos, pasta ēkā 1. stāvā, tel. 42663. Strādājam arī sestdienās.

Sakarā ar veikala «Ogre» slēgšanu lūdzam apmeklēt veikalu līdz š.g. 25. augustam.

LĪDZJŪTĪBA

Tumsa klājās tik spēji, Ardievas pateikt pat nevarēji, Jo nepaspēji...
Izsakām līdzjūtību Andrejam, Jurim, Nikolajam, Aleksandram, MĀMIŅU traģiski zaudētot.
Salas pamatskolas 1., 2., 3., 8. klases skolēni, vecāki, audzinātājas